KRAKEN IN BELGIË

TIPS, TRUCS EN GETUIGENISSEN

tweede editie

Lege gebouwen zijn er overal te vinden. Industriële loodsen die al jaren alleen nog door duiven bewoond worden; herenhuizen die pas verlaten zijn, waar je nog op je sokken over de parketvloer zou kunnen glijden. Hele straten waar de armoede werd 'opgeruimd' onder het mom van zogenaamde 'herwaardering'. Zoveel verlaten plekken die stilletjes wegrotten langs de kant van de weg.

Deze brochure is een uitnodiging om die leegte in te nemen en op te vullen met leven, behoeften en vonken ! Want kraken is een noodzaak als je geen geld of de juiste papieren hebt om een plek te vinden om te wonen. En meer dan een overlevingsstrategie kan een kraakpand ook een tijdsruimte zijn om strijd te versterken. Om te dromen, te ontregelen, te overtreden en te ondermijnen. Om mensen te ontmoeten met wie je andere manieren van samenleven kunt bedenken en beleven. Om het juk van normen af te werpen en bondgenootschappen te creëren die deze wereld op zijn kop kunnen zetten.

Elf jaar na de publicatie van de brochure "Kraken in België", hebben we besloten om deze praktische gids vrijelijk te herschrijven en te actualiseren. Want veel is veranderd... De wetten die kraken criminaliseren zijn verstrengd, zowel in België als elders, en de kraak-praktijken hebben zich moeten aanpassen om hiermee om te gaan. Terwijl de kraakbeweging lijkt te verschuiven naar het legale, professionele en institutionele, willen wij terug wat ruimte geven aan wilde en subversieve praktijken. We dachten dat het delen van onze verhalen misschien zou kunnen helpen, in de hoop dat deze brochure een gereedschapskist en bron van ideeën is om de leegte te lijf te gaan !

Toch beseffen we dat kraken een instrument is met beperkingen, en we vonden het belangrijk om die ook aan te kaarten. Gelukkig hebben we bezettingen lang zien standhouden, maar voortdurend leven in tijdelijke situaties, onder de constante dreiging om uitgezet te worden, is verre van rustgevend. We vinden het ook belangrijk om het bezetten van lege ruimtes te koppelen aan

een bredere kritiek op de maatschappij die deze leegstand voortbrengt! Want het kraken op zich zal het systeem van overheersing en uitbuiting niet ten val brengen. Maar soms kan het toe-eigenen van privé-eigendom een startpunt zijn om ons ervan te bevrijden.

Deze brochure is voornamelijk gebaseerd op ervaringen uit Brussel, maar bevat ook verhalen uit Luik en Charleroi. De technieken, ervaringen en ideeën die worden gedeeld zijn dus niet allesomvattend voor de praktijk van kraken in België. Iedereen kan en mag ze aanpassen waar nodig! Er zijn veel factoren die bepalen of een kraakpand standhoudt. Sommige liggen buiten onze macht, andere hangen af van de keuzes en de strijd van de mensen die er wonen.

Doorheen de volgende pagina's zul je merken dat we willekeurig wisselen tussen mannelijk en vrouwelijk taalgebruik, als een manier om de codes van onze seksistische taal te verstoren. We hebben er bewust voor gekozen om niet inclusief te schrijven, om de leesbaarheid te behouden voor mensen die minder vertrouwd zijn met het Frans.

Bij deze: veel leesplezier, en tot binnenkort

in nieuwe ruimtes !

Collectief geschreven
in Brussel, 2023
anti-©

INHOUD

1. HET VOORAF — P.7

1.1 Duizend-en-één redenen om te kraken — P.8

1.2 Het collectief — P.9

1.3 Verkenning over het huis van onze dromen — P.10
- verkenning
- kadaster
- stedenbouw

2. DE OPENING — P.17

2.1 Een beetje strategie — P.18

2.2 Waar gaan we binnen ? — P.19

2.3 Het eerste bezoek — P.21

3. DE BEZETTING — P.27

3.1 Barricades — P.28

3.2 De eerste werkzaamheden — P.30
- elektriciteit
- water
- gas

3.3 Relaties met onze omgeving — P.36
- de eigenaar
- de flikken
- de buurt

S O P G A V E

3.4 Tijdelijke plekken, duurzame praktijken P.43
- zelfbeheer
- weg met expertise
- intersquat
- buiten de economie
- hergebruik
- onderdak
- zorg

4. DE SQUAT EN DE WET P.51

4.1 Juridische hulp P.52

4.2 De anti-kraakwet P.53

4.3 Geen ontruiming zonder procedure! P.55

4.4 De verschillende procedures P.56
- tegenstrijdige procedure
- strafrecht
- eenzijdige procedure
- administratieve ontruiming

5. LEGALISEREN ? P.65

5.1 Een beetje geschiedenis P.66

5.2 Voordelen en nadelen P.67

5.3 Boven het legal en het illegale P.68

6. VERDER GAAN P.77

CENTRE de C
E L'ACCU
#OCCUP

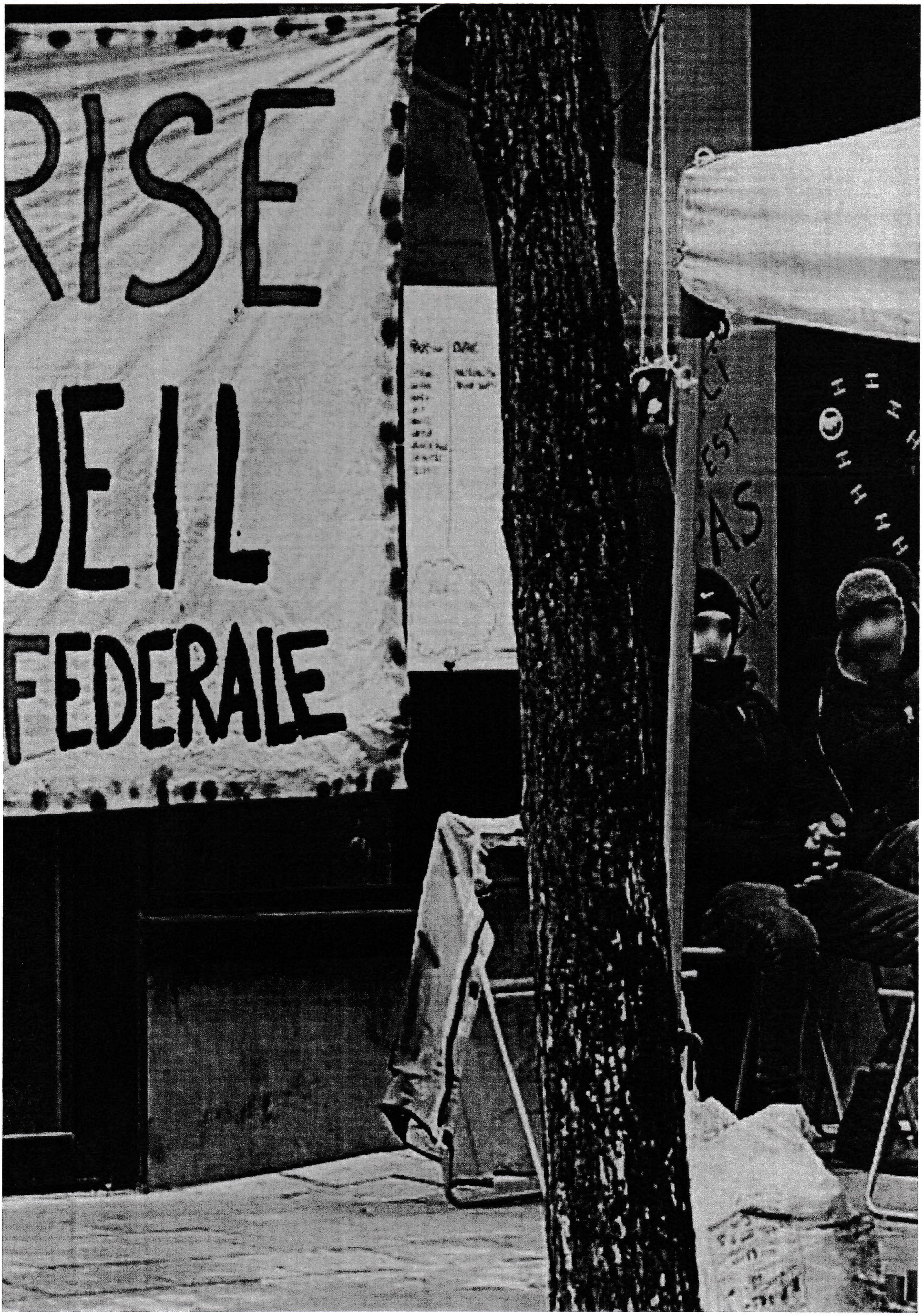
RISE
FEDERALE

1. HET VOORAF

1.1 Duizend-en-één redenen om te kraken

Wonen, elkaar ontmoeten, strijden, experimenteren, samenzweren, schuilen, aanvallen.

Leven in een kraakpand betekent meer dan alleen een lege plek openen en bezetten – het kan op heel veel verschillende manieren betekenis krijgen! De praktijk van kraken behoort aan niemand toe, en dus aan iedereen. Je zou kunnen denken dat iedereen gewoon een leegstaand huis kan openen en erin kan trekken, maar zo simpel is het niet.
Niet iedereen heeft dezelfde kennis, vaardigheden of privileges om aan zo'n avontuur of overlevingsstrategie te beginnen. Bovendien zijn er enorm uiteenlopende levensomstandigheden die mensen ertoe brengen om te kraken.

Voor sommigen is kraken simpelweg een manier om te overleven en niet op straat te belanden. Voor anderen is het een manier om een thuis te vinden zonder hun hele leven te moeten opofferen voor een piepkleine of ongezonde woning. Het kan een stap zijn richting meer autonomie, vrijheid, betekenis of intensiteit! Anderen willen gemeenschappelijkheid heropbouwen door ruimtes te openen voor sociale of politieke activiteiten. En sommigen doen het voor de kunst of om feest te vieren.
Al deze motivaties kunnen elkaar aanvullen, maar ook met elkaar botsen ofelkaar zelfs tegenspreken – soms zelfs binnen één en dezelfde groep. Vooral de vraag of het uit noodzaak of vrije keuze gebeurt, zorgt vaak voor spanningen.

Hoe dan ook, er is niet één manier om te kraken. Elke plek is uniek en beantwoordt aan specifieke verlangens en behoeften. Een plek wordt wat je ervan maakt, en is op zich niet per se een vorm van strijd. Wat wel zeker is: we leven in een wereld waar sommigen huizen bezitten en anderen moeten werken om er één te mogen bewonen. Die opgelegde vanzelfsprekendheid doorbreken is een aanval op het heilige, ongelijk verdeelde recht op privé-eigendom!

1.2 Het collectief

De vragen waarom, hoe en met wie je besluit om te kraken, zijn verre van details. Het is beter om daar vooraf over te praten, want eens je binnen bent, is er vaak geen tijd of afstand meer om rustig beslissingen te nemen – en dat kan gevolgen hebben: voor het groepsleven, voor vriendschappen, voor hoe je omgaat met eigenaars, politie of het gebruik van de ruimte.

Hoe dringend de situatie ook is, het blijft belangrijk om stil te staan bij het groepsproces en omringd te zijn door mensen die je vertrouwt. Oude vrienden, strijdmakkers, toevallige ontmoetingen – een kraak-collectief ontstaat nooit in één keer. Neem dus de tijd om elkaar te leren kennen, om behoeftes, energie, angsten en verlangens te delen. Kraken we enkel om te wonen, of ook om activiteiten te organiseren? Gaan we voor een grote groep of liever op basis van affiniteit? Hoe stellen we ons op tegenover de eigenaar, de politie, justitie?

Als je die gesprekken niet voert, loop je het risico dat de meest bevoorrechten hun wil opleggen of praktijken verbieden aan anderen. Want laten we niet vergeten: het kraakpand heft machtsverhoudingen tussen mensen niet zomaar op. Het doel is niet om het over alles eens te zijn, maar om elkaars situatie te begrijpen en samen vooruit te gaan. De keuze van de mensen met wie je woont is vaak veel belangrijker dan de keuze van het gebouw zelf!

En vergeet niet: een collectief is nooit vaststaand of eeuwig!

1.3 Verkenning & info over het huis van onze dromen

– Verkenning

Om te kunnen kraken, moet je natuurlijk enkele leegstaande panden op het oog hebben. We beginnen dus met een paar handige tips om lege gebouwen op te sporen! Als je geen ideeën hebt of geen lijstjes van leegstaande panden die circuleren, zit er niks anders op dan rond te trekken in de wijken waar je zou willen wonen, met een notitieboekje bij de hand om adressen te noteren. Deze verkenningen kan je overdag of's nachts doen – zolang je maar discreet bent.

Soms is het moeilijk om echt in te schatten of een gebouw leegstaat, of gewoon een vervallen gevel heeft... Het zijn van die vergissingen die je liever vermijdt, ook al hoort per ongeluk binnenwandelen in een bewoond pand achteraf vaak bij de grappige herinneringen. Als een plek leeg lijkt en je zeker wil zijn, volgen hier enkele trucjes (al blijft er altijd een beetje onzekerheid):

De gevel : Als de gevel er oud en versleten uitziet, kan dat al iets zeggen. Tel de spinnenwebben aan de voordeur of garagepoort, kijk naar de staat van de oprit, de tuin, het aantal kapotte of dichtgetimmerde ramen... Alles zijn aanwijzingen dat het gebouw misschien verlaten is.
De brievenbus : Door in de brievenbus te kijken, zie je soms wat er zich achter de deur afspeelt, en of de post regelmatig wordt opgehaald. Een grote stapel post achter de deur betekent meestal dat er weinig passage is.
De bel : Zelfs gewoon kijken naar de bel kan je iets leren. Is er een gloednieuw naamplaatje? Dan is het misschien bewoond (maar proberen kan altijd). Is de bel oud of ontbreekt die? Dan loont het misschien de moeite. Als je durft, kun je aanbellen – zo kom je te weten of er elektriciteit is en of de bel werkt. En als er iemand open doet... dan weet je genoeg. Zorg wel dat je een paar smoesjes paraat hebt ("Ik zoek straat X...", "Woont hier iemand die zo heet?...").

1. HET VOORAF

De buren : Dubbelzijdig wapen – buren kunnen veel vertellen over de geschiedenis van het huis. Dat kan nuttig zijn, maar je moet wel een goed verhaal hebben. Sommigen zeggen eerlijk “we zoeken een kraakpand”, anderen doen zich voor als mensen die een goedkoop huis willen huren. Als je liegt, zorg dan dat je leugens niet tegen je werken als je er twee weken later echt intrekt. Als het kan, stuur dan iemand die daar niet zelf zal wonen.
Lichten en ramen : Check of ramen open of gesloten zijn. Ga bij het vallen van de avond (niet te laat, voor mensen naar bed gaan) en kijk of er licht brandt binnen.
Afval : Kijk op de ophaaldag van het vuilnis of er zakken buiten staan. Geen vuilnis betekent vaak dat niemand er woont.

Bewijzen: De betrouwbaarste bron van informatie, al vraagt het wat geduld. Plaats een klein stukje papier of plakband tussen de deur en het kozijn. Als het verdwenen is als je terugkomt, is er waarschijnlijk iemand binnen geweest. Wij raden aan om het minstens 15 dagen te controleren om zeker te zijn (i.v.m. vakantie, tweede verblijf, onregelmatige werken…).

Zodra je een plek hebt gevonden, is het aangeraden om wat extra info te verzamelen over het gebouw. Waarom staat het leeg? Hoe lang al? Wie is de eigenaar? Zijn er plannen mee? Hier zijn wat manieren om daarachter te komen.

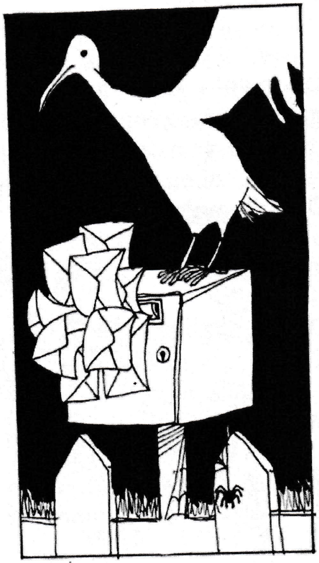

–Kadaster

Het kadaster is het "openbare" register met informatie over eigendommen in elke gemeente. Vroeger kon je er de eigenaar van een gebouw vinden én waar die woonde, maar sinds 2018 verhindert de GDPR-wetgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming) die toegang...

Je zal dus op andere manieren info moeten zoeken: online, via buren, of via oude post die je vindt. Of je laat het een verrassing blijven! De eigenaar leren kennen helpt je om te weten of je te maken hebt met de overheid, een privé-eigenaar, een vastgoedmakelaar of een grootgrondbezitter – dat maakt uit voor je strategie!

In de haast zitten, dat was het collectieve gevoel waarin we zaten voordat we de 139 openden. We hadden de stad doorkruist op zoek naar een gebouw om in te wonen en we hadden het eindelijk gevonden. Een mooi huis met twee verdiepingen en een tuin in een rustige straat. De tekenen van verwaarlozing waren aanwezig: een gebroken ruit, de luiken altijd gesloten en bedekt met spinnenwebben, de tuin in verval, geen tekenen van leven. Het was een droomhuis en we zeiden: laten we gaan!
Rond 5 uur 's ochtends, de wachtposten op de hoeken van de straat, het materiaal in de hand, is ons vrolijke team klaar om te openen. We draaien een schroef in het enige slot van de deur en halen de koevoet tevoorschijn om kracht uit te oefenen. Een, twee en drie slagen en de cilinder breekt. Met een lockpick openen we het slot en het is gelukt, de deur is open!
Gestrest en opgewonden gaan we naar binnen om te verkennen. Onze zaklamp verlicht subtiel de gang en vervolgens de eerste kamer. Er ligt een matras... Kleding... een magnetron en nog verse etenswaren, kortom spullen en alles is goed opgeruimd. Verdorie, dit is niet goed. Langzaam beseffen we dat het huis eigenlijk al bezet is. Dit is niet waar... We gaan niet verder en in de haast krabbelen we een kort briefje om ons excuses aan te bieden en te zeggen dat we gewoon op zoek waren naar een huis om in te wonen. We laten het briefje bij de ingang achter, samen met een cilinder en alles wat nodig is om de deur te repareren voordat we weggaan.

We zullen nooit weten wie dit huis stilletjes bewoonde, maar een paar dagen later is de deur goed gesloten. We waren er zeker van dat het leeg was... Zoals blijkt, is het zetten van een zegel met papier of tape niet zo erg. Het heeft ons onder andere geholpen om niet per ongeluk een bezet huis te kraken.

1. HET VOORAF

-Stedenbouw

De dienst stedenbouw behandelt alle vergunningen en aanvragen voor ruimtelijke ordening in een gemeente. Hier kun je nagaan of er werken gepland zijn aan het gebouw. Dat gebeurt via een stedenbouwkundige vergunning, die twee jaar geldig is (en verlengd kan worden). Het is echt belangrijk om dit na te gaan!

Als er een geldige vergunning is, is de kans groot dat je snel buiten gezet wordt – er komen dan waarschijnlijk werken aan. Als vergunningen zijn geweigerd, bv. door petities van buren, dan is er misschien steun voor je bezetting. Geen vergunning betekent vaak dat het pand voorlopig nog leeg blijft. Bezoek dus het stedenbouwkundig loket van de gemeente waar het gebouw zich bevindt! Je kunt daar vragen of er recent een vergunning is toegekend of aangevraagd – je hoeft geen identiteitskaart te tonen en het is gratis!

Vergunningen geven je ook vaak meer informatie over het pand, de bestemming en wat men ermee van plan is.

Tip: In Brussel kun je de stedenbouwkundige info online raadplegen via openpermits.brussels. Typ gewoon een adres in de zoekbalk en je vindt de actuele én historische vergunningen voor dat gebouw!

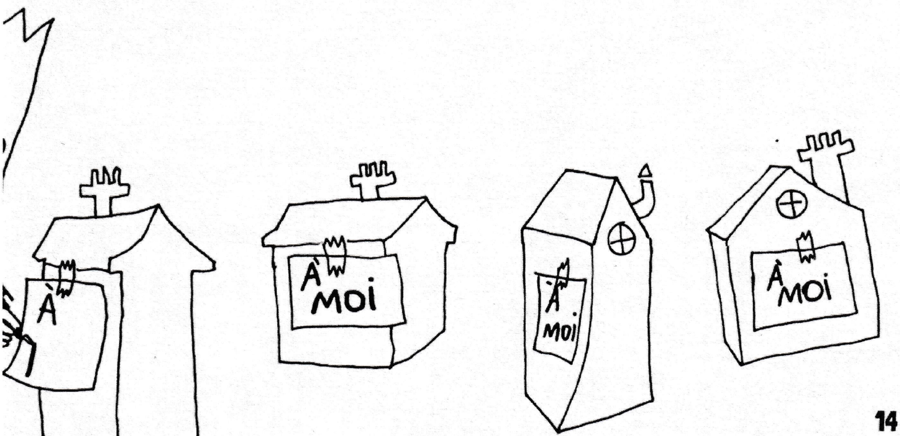
À
À MOI
À MOI
À MOI

SOMMES TOUTES DES
SOLIDARITÉ
UN CRIME
DAKLOZEN
PANDEN
CAMPAGNE DE
RÉQUISITION

ETERNEL

2. DE OPENING

2.1 Een beetje strategie

Je hebt het huis van je dromen gevonden, nu moet je het alleen nog binnen zien te geraken...

Let op! Inbreken in een gebouw is een strafbaar feit. Als je op heterdaad wordt betrapt door de politie, kunnen de gevolgen variëren van een nachtje in de cel tot een rechtszaak wegens inbraak... Wees dus voorzichtig. Ook zichtbare braaksporen kunnen je serieus in de problemen brengen. Discretie is dus sterk aangeraden!

Gebruik vooral je verbeelding – alles hangt af van jouw vaardigheden, de ligging van het pand en de sfeer in de buurt. Sommigen sluipen liever stilletjes 's nachts binnen, anderen hangen met een paar vrienden en wat blikjes bier rond voor het gebouw.

Weer anderen mengen zich overdag in het straatbeeld, verkleed als arbeiders (overall, fluohesje, bouwhelm...). Of waarom geen nette meneer meenemen in maatpak die zich voordoet als vastgoedbeheerder? Je zou zelfs een feestelijke opening kunnen organiseren, midden op de route van een betoging! In grote steden maakt anonimiteit én slimme vermomming veel mogelijk.

Bij je voorbereiding draait het er vooral om goed na te denken over wie of wat je zou kunnen tegenkomen bij de opening. Vaak loopt het trouwens anders dan gepland: je moet terugkomen, ander gereedschap zoeken, iemand anders meenemen met andere skills... Soms zijn er meerdere pogingen nodig, en uiteindelijk richt je je op een ander gebouw – met slapeloze nachten en dagen zonder rust als gevolg...

Wees dus voorbereid, en denk na over hoe je zal reageren als het misloopt: als een buur je aanspreekt, of als de politie plots voor je neus staat. Wij houden ervan om met een klein team te werken met rollen (spotters, openers, contactpersoon in nood) die je kan afwisselen naargelang de situatie en ieders voorkeur. Daarna... leef je uit met sloten en deuren!

2.2 Waar gaan we binnen?

Daar sta je dan. Loop eerst eens rond het huis – wie weet staat er al een deur of raam open!

Er doen vaak verhalen de ronde over koevoeten langs je been of over sloten kraken, en dat kan zeker – maar als je goed naar het gebouw kijkt en een beetje creatief denkt, zijn er vaak eenvoudigere of discretere manieren om binnen te geraken.

Er zijn duizend manieren om een gebouw binnen te komen zonder via de voordeur. Soms is die deur trouwens toch de beste optie, zeker omdat het veel makkelijker is om een gesloten deur van binnenuit open te maken. In sommige steden – waar huizen vroeger op kolen verwarmd werden – vind je vaak een **kelderraampje** met een eenvoudig rooster. Vaak volstaat een schroevendraaier om dat rooster te verwijderen. Slanke vrienden kunnen zich er makkelijk doorheen laten glijden (probeer het – het is soms verbazingwekkend waar je lichaam doorheen past!).

Een open **raam** dat makkelijk bereikbaar is, werkt ook, al is het iets minder stijlvol. Als dat raam zich op een hogere verdieping bevindt, kan je een ladder gebruiken. Zorg dan dat er iemand is die meteen vertrekt met die ladder, of dat je ze naar binnen kunt trekken.

Het zolderraam : Wie droomde er niet ooit van om als een kattenbeest over de daken te kruipen? Soms is de makkelijkste ingang van een leegstaand huis via het dak. Door wat te klimmen of via een buurgebouw kan je op het dak raken. Oude dakramen zijn vaak slecht beveiligd. Je kan een metalen strip die het raam vasthoudt met de hand plooien, waardoor je de ruit eruit kan schuiven.

Let op : laat de ruit niet vallen op een voorbijganger onder je (en pas ook zelf op!). Eenmaal de ruit eruit is, kan je – als je er zelf niet door kan – vaak de metalen stang bereiken die het raam gesloten houdt. Trek eraan, en hop: je bent binnen!

2. DE OPENING

Eenmaal binnen kan je rustig het cilinderslot vervangen en vertrekken met de sleutels van je nieuwe stekje. Als je echter geen discrete manier vond om binnen te geraken, zal je de deur van buitenaf moeten openen.

Er bestaan heel wat methodes om sloten te kraken: luidruchtige, stille, makkelijke, complexe, snelle, nette of destructieve. Afhankelijk van je materiaal, je vaardigheden en het type slot, zal je aanpak verschillen. We raden de brochures “Toutes les portes s’ouvrent” en “Les secrets du crochetage” aan om alle trucs en technieken te ontdekken!

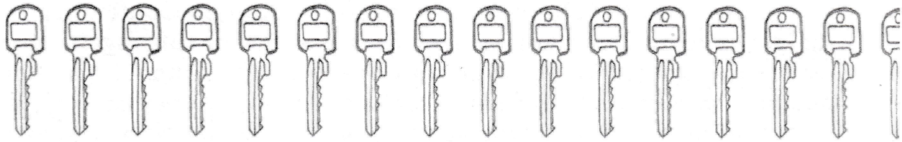

« Een huis wordt gespot, een team wordt georganiseerd. We vallen in de middag aan, één persoon vermomt zich als notaris en twee anderen als arbeiders. Effectieve methode, niemand die lastig doet. Maar er is een klein probleem, de deur opent niet, hoewel het slot is verwijderd...

We schakelen over naar de ninja-methode! We hebben een ingang ontdekt in het blok. Zodra het donker wordt, klimmen we over de muurtjes naar de tuin van het huis in kwestie (let op, niet vergissen!). Een beetje plakband op een raam, we breken het, verwijderen het glas en gaan stilletjes naar binnen. Laten we de deur van binnen bekijken.

Het blijft onmogelijk om het te openen. Eerste reflex, de·brute methode, we raken geïrriteerd, we slaan steeds harder... SHHHHUT! Ja, dat is inderdaad te veel lawaai, proberen we de tweede optie, goed naar de deur kijken. We hebben het gevonden! Een klein schroefje van het slot zat gewoon vast in het kozijn. Met wat geduld krijgen we het er vrij makkelijk uit. De deur is open!

Soms is observeren effectiever dan slaan ! »

2.3 Het eerste bezoek

Pas op met alarmen! Die zijn vaak zichtbaar vanaf de straat: een kastje aan de gevel van het gebouw. Sommige alarmen maken alleen lawaai om de buurt op te schrikken. Andere verwittigen een privé-dienst die enkele minuten later langskomt. Weer andere zijn nep, stil, of gewoon niet geactiveerd...
Wat de situatie ook is, het belangrijkste is: RAAK NIET IN PANIEK als er een alarm afgaat.

Als je je er niet goed bij voelt, vertrek dan gewoon rustig. Anders kan je proberen het alarm uit te schakelen. Alarmen worden meestal geactiveerd door bewegingsdetectoren bij de ingangen. Het alarmsysteem zelf is aangesloten op het elektriciteitsnet van het gebouw en kan vaak worden stilgelegd via de zekeringkast of de stroomkring naar het externe kastje. Maar let op: het alarmsysteem heeft vaak ook een noodbatterij in het kastje. Die kan je eruit halen, al is het geluid bij het openen soms oorverdovend. De sirene stopt pas als het volledig losgekoppeld is van zowel het net als de batterij. Er bestaan natuurlijk ook creatieve methodes: expansieschuim in het kastje spuiten om het geluid te dempen, of gewoon met een mokerhamer het ding tot zwijgen brengen. Wat je ook doet: wees voorzichtig. Elke vorm van beschadiging kan risico's met zich meebrengen.

Je bent binnen ! Ook nu zijn er verschillende opties (afhankelijk van hoe je binnenkwam). De twee hoofdscenario's :
- Ofwel neem je meteen al je spullen mee en installeer je je direct (ga dan gerust door naar hoofdstuk III, deel "barricades").
- Of je doet eerst een verkenning, bekijkt of het gebouw geschikt is, bespreekt het samen, en beslist later wanneer jullie erin trekken.

Als je eerst de kans krijgt om het pand te bezoeken, is hier een kleine checklist : Een algemene staat van het gebouw: het dak, vochtplekken, stevigheid van trappen en vloeren... Sanitair : leidingen, kranen... De meters voor elektriciteit, gas en water: die staan vaak in de kelder. Kijk of ze afgesloten zijn; als dat zo is, staat er vaak een afsluitdatum op. Dat kan

je een idee geven van hoe lang het pand al leegstaat. Check zeker de staat van de installaties (vooral elektriciteit) om te weten of je ze meteen kan gebruiken. Twijfel je of de watermeter open of dicht staat ? Draai een kraan open en kijk of er water komt. Voor stroom : probeer een schakelaar in een niet-opvallende kamer. De hoofdwaterkraan zit vaak binnen in huis; als je eraan wil prutsen, let dan op voor lekken!

Maar eerlijk ? Niks moet, alles kan. Je kan je ook eerst installeren en later alles rustig checken.

Als je eenmaal binnen bent, maak dan – als dat lukt – een plattegrond van het huis, verdieping per verdieping, voor de vrienden die buiten wachten. Let op sporen van recent leven: vervaldata op voedsel, een oude krant, enz. Post is uiteraard het duidelijkste signaal, maar er zijn vaak ook subtielere hints...

Kortom: wees aandachtig voor wat het huis je probeert te vertellen.

2. DE OPENING

« Na 3 pogingen om te openen, het vat doorboord, geblazen, realiseren we ons dat de deur van het gebouw gebarricadeerd is ... Shit. Het is dat je door een andere ingang moet gaan, de achterdeur die naar een kleine binnenplaats leidt. Maar om er toegang toe te krijgen, is er een garage om te overwinnen. We gaan er midden in de nacht heen. We hebben veel moeite gedaan om de enorme ladder te ontvouwen en het maakt een gek geluid in de stilte van de straat.

De buurman trekt zijn hoofd uit en kijkt ons aan. Hij lijkt niet zo erg, dus gaan we verder. De ladder is gelegd, de vriend begint te klimmen. Maar plotseling verblindt een licht ons, een motorgeluid verrast ons en de garagedeur gaat open. Een man is net aangekomen in de auto om te parkeren! Stel je een beetje paniek voor...

De vriend komt rustig naar beneden, gaat op zoek naar de man die rijdt, die zich afvraagt wat we verdomme aan het doen waren en zegt met een grote glimlach "Ha hallo meneer! Weet jij wie hier woont? We zijn kunstacademiestudenten en we doen een urbex-project! We hebben gemerkt dat dit huis verlaten is, weet je of het niemand stoort om foto's te maken? ". Wat, als het een flinke dosis verbeeldingskracht en durf beter opent, redt het leven ! »

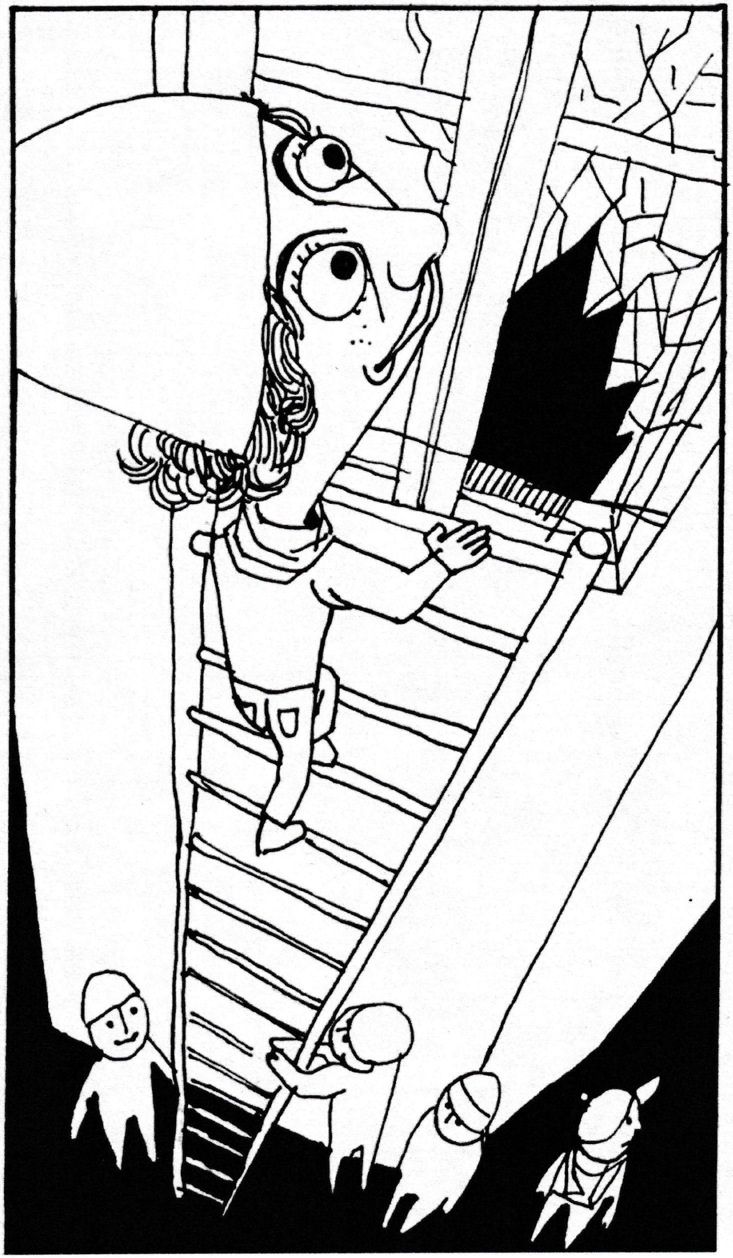

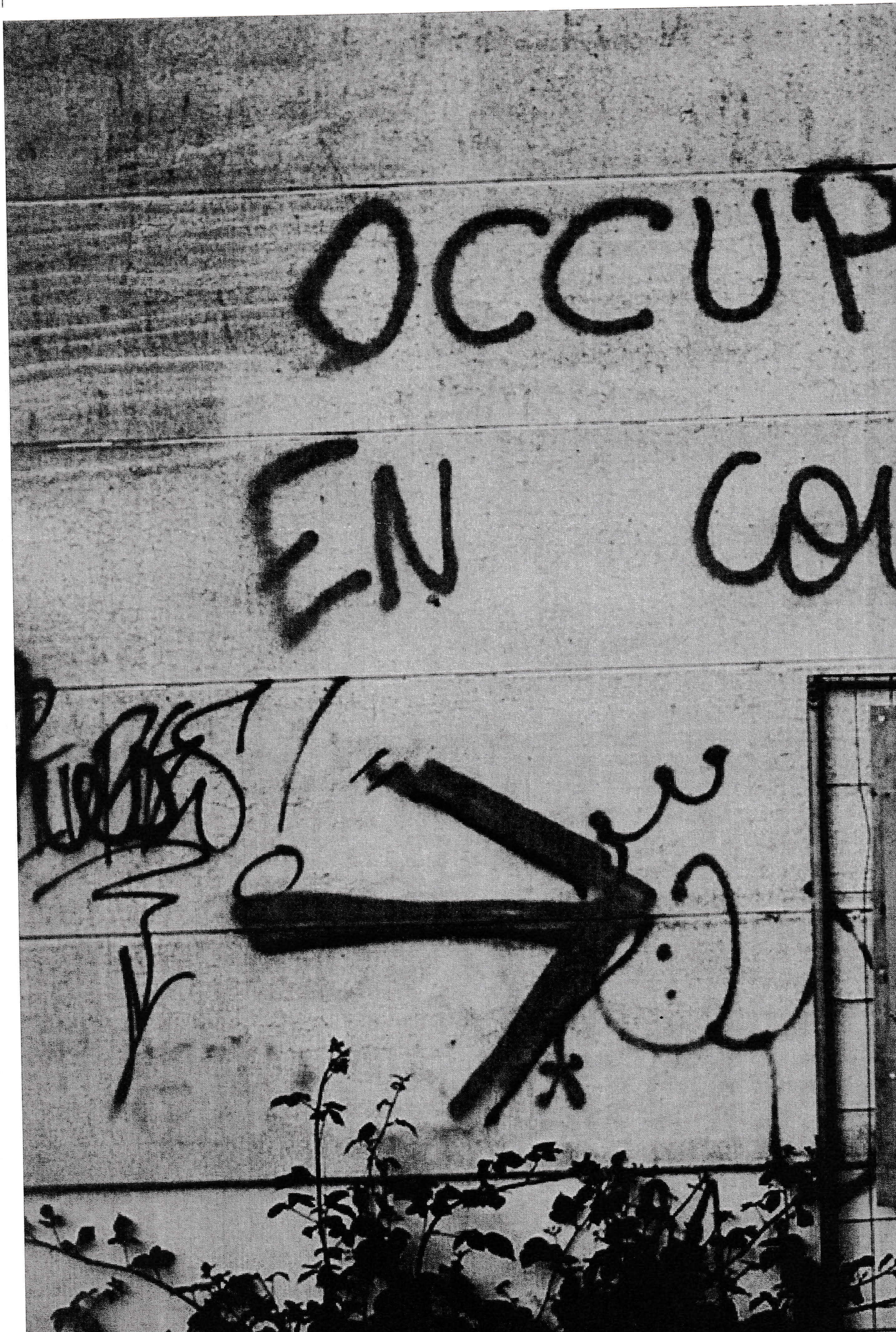
OCCUP
EN CO

3. DE BEZETTIN

3.1 Barricades

Je bent erin geslaagd binnen te raken – mooi zo. Maar om te vermijden dat je er na enkele minuten of uren alweer uit ligt, is het goed om enkele voorzorgsmaatregelen te nemen.

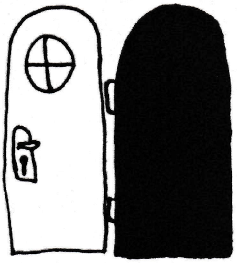

Een agent of eigenaar die erin slaagt binnen te komen betekent – op een paar uitzonderingen na – meestal onmiddellijke ontruiming (zie hoofdstuk III: Relatie met onze omgeving... en degenen die ons eruit willen).

Een van de middelen om zulke indringers tegen te houden zijn barricades. Alles hangt natuurlijk af van de plek en situatie, dus het is lastig om een pasklaar plan te geven. Toch zijn er enkele basisprincipes die je kunnen helpen onaangename verrassingen te vermijden :

Denk voor je binnen gaat al na over het noodzakelijke materiaal dat je binnen nodig zal hebben voor eerste klusjes (accuboormachine, hamer, schroevendraaiers, spijkers, schroeven, houten planken...). Hoe dan ook is het aan te raden om een "minimum barricade" te voorzien waarmee je hopelijk standhoudt tegen een niet al te fanatieke politiewagen of een eigenaar die nog rustig blijft.

Wat is dat, een "minimum barricade"?
- Eerste prioriteit : de voordeur. Zowel agenten als eigenaars zullen daar als eerste aankloppen.
- Vertrouw niet op het slot, hoe "veilig" het ook lijkt. Een slotenmaker doet er vijf seconden over.
- De deur langs binnen blokkeren is eenvoudig en vaak doeltreffend. Het moet bestand zijn tegen een paar trappen of een koevoet.
- Een stempel is een handig hulpmiddel dat je op werven kan vinden. Zet het ene uiteinde tegen de deur, en het andere tegen iets stevigs (een trap is ideaal), en klaar.

3. DE BEZETTING

Als er niets is om tegen te steunen, kan een dikke houten balk op de vloer geschroefd ook werken – al is dat iets minder stevig.
Belangrijk: laat wel een mogelijkheid open om binnen en buiten te gaan of materiaal binnen te halen. Dat kan altijd van pas komen !

Andere toegangen moet je zeker niet vergeten:
- Een kapot raam op de benedenverdieping kan tijdelijk worden dichtgemaakt met een houten plank of door de rolluiken te sluiten.
- Een kelderraam of een luchtrooster (soupirail) kan je blokkeren met zware objecten of meubels.
- Een touw of ketting van binnenuit kan helpen om een rooster tegen te houden.
- Een hek kan je afsluiten met een ketting en een hangslot...
- Vergeet ook de achterkant van het huis niet, zeker als die toegankelijk is of als je vermoedt dat de buren de politie hebben gebeld (zie hoofdstuk III: Relatie met de buren).

Alles barricaderen ?

Eens je de basis hebt aangepakt, kan je denken aan andere ingangen die meer materiaal vereisen (ramen op de verdiepingen, dakvensters, terrassen...), of zwakke plekken verstevigen. Goed doordachte en verstevigde barricades bieden meer bescherming bij confrontaties. Ze kunnen beter standhouden tegen agenten of eigenaars, en geven je ook een veiliger en rustiger gevoel in huis. Bij een publieke en aangekondigde bezetting, of als je groep dat beslist, is het slim om per toegang gepaste oplossingen te bedenken. Onthoud daarbij dat barricades aan de straatkant of op ooghoogte steviger moeten zijn: die krijgen meesta[l] het meeste te verduren.

Of je nu improviseert met wat je ter plekke vindt, of alles vooraf tot i[n] detail gepland hebt – samen barricades bouwen zorgt vaak voor sterk[e] momenten.
Dat gezegd zijnde: alles barricaderen is niet altijd nodig.
Het kan buren afschrikken en argwaan wekken. Het kan ook voelen als[o]f je jezelf opsluit.
Als je doel is om geen aandacht te trekken (en te vermijden dat bure[n] meteen de politie bellen), dan is het slimmer om 's nachts géén gaten i[n]

muren te boren of uren te timmeren. Wacht liever tot overdag – als bouwwerken normaal zijn – om je barricades te verstevigen.
Zorg er in elk geval voor dat een onmiddellijke ontruiming niet té makkelijk is. Alles hoeft dus niet meteen gebarricadeerd te zijn. Dat kan ook later. Het belangrijkste is: maak afspraken met de andere bewoners zo snel mogelijk.
Zelfs met alle voorzorgen ben je nooit volledig veilig. Er is altijd kans op een patrouille met een slijpschijf om de kelder-tralies door te zagen, of een eigenaar die terugkomt met versterking, een klimtouw of gewoon brute kracht... alles om de heilige orde van privébezit te herstellen.

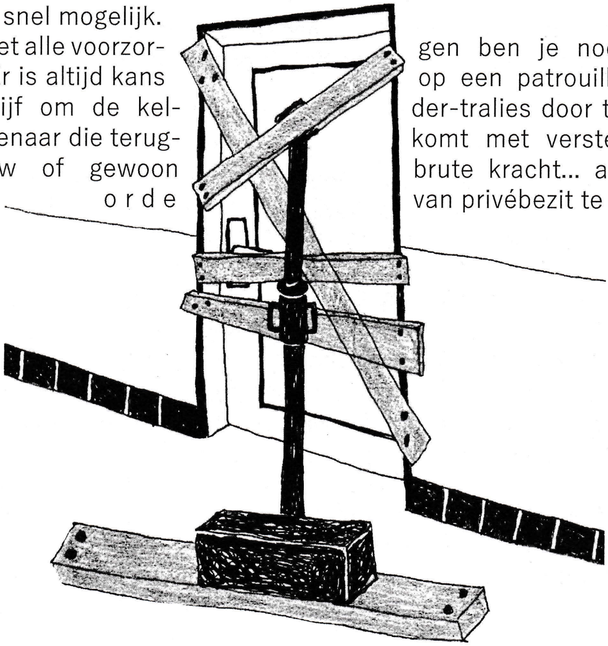

3.2 De eerste werkzaamheden

Het huis is bezet, je hebt het noodzakelijke meegenomen om een tijdje te kunnen overleven, enkele gereedschappen, matjes of matrassen, de deuren zijn minimaal gebarricadeerd; hier gaan we, tijd voor de eerste werkzaamheden! Hier volgen een paar ideeën over hoe je verder kunt gaan om je nieuwe woning meer bewoonbaar, zelfs comfortabeler, te maken.

De ideeën over comfort variëren uiteraard van persoon tot persoon, en sommigen geven helemaal niets om comfort en zijn gewoon

blij dat ze een dak boven hun hoofd hebben en dat het niet op hun hoofd regent terwijl ze slapen. Wij behoren eerder tot de groep die alle mogelijkheden van comfort wil verkennen die een huis dat we ons eigen hebben gemaakt ons kan bieden. Dus wat we het liefst willen, is elektriciteit, water (zelfs warm water), en waarom ook niet gas. Hier volgen een paar aanwijzingen over hoe je het kunt aanpakken om in een luxe bezetting te leven... De onderstaande tips zijn slechts suggesties, er bestaan meer gedetailleerde handleidingen waarvan je de verwijzingen aan het einde van deze brochure zult vinden !

-Elektriciteit

Elektriciteit kan voor veel dingen nuttig zijn in een nieuw huis. Soms merk je pas hoeveel je het nodig hebt als je het niet hebt. Denk aan verlichting, gereedschap, muziek...

Eerste stappen om te controleren of er elektriciteit is? Zelfs voordat je het huis binnengaat, is er een manier om te weten of er mogelijk elektriciteit is in je toekomstige woning door de deurbel uit te proberen, die in de meeste huizen is aangesloten op het elektriciteitscircuit. Als deze werkt, betekent dit waarschijnlijk dat er elektriciteit is. Anders, zodra je in het huis bent, kun je, zoals eerder gezegd, proberen een schakelaar aan te zetten en te kijken of het licht aangaat (controleer ook of het probleem niet de gloeilamp is), of een klein apparaat, zoals een telefoon, in een stopcontact te steken. Als het werkt, betekent dit dat de meters nog open zijn. Dit is gemakkelijker en neemt minder ruimte in je zakken in beslag met een test-schroevendraaier.

Als er geen stroom is bij de stopcontacten en de schakelaars, en dit overal in het huis het geval is, hoeft dat niet te betekenen dat je meteen moet wanhopen en kaarsen moet halen. Pak je hoofdlamp (een vrij nuttig hulpmiddel in het begin in het huis) en ga naar de kelder, waar meestal de elektriciteitstoevoer van de straat en de meterkast met de meters en zekeringen zich bevinden. Hier zijn verschillende mogelijke scenario's. In ieder geval is het goed om, als je discreet wilt blijven, eerst te controleren of de schakelaars in het huis zijn uitgeschakeld, zodat niet alles tegelijk aan gaat wanneer je de meterkast of de meters aanraakt... Het kan zijn dat het gewoon de zekeringen zijn die

zijn uitgeschakeld, en het kan genoeg zijn om deze weer in te schakelen zodat de stroom weer gaat stromen, makkelijk! Er kunnen ook zekeringen op elke verdieping zijn (als het verschillende wooneenheden waren) die je misschien ook moet inschakelen om het te laten werken. Het kan ook zijn dat de meters zijn afgesloten en verzegeld. In de meeste gevallen zijn de verzegelingen kleine draadjes met een plaatje of etiket waarop de datum van de stopzetting van de meters staat aangegeven.

Met een draadknipper of gewoon door er wat kracht op te zetten, kun je deze verwijderen en de zekeringen van de elektriciteitstoevoer in je huis weer inschakelen (misschien moet je ook een kastje verwijderen). Het is ook goed om te beseffen dat de meters vanaf dat moment de elektriciteit zullen meten die je verbruikt. Het kan zijn dat de dag van de uitzetting iemand zijn identiteit laat nemen en dat het elektriciteitsbedrijf probeert je de factuur te laten betalen voor het verbruik sinds de laatste stopzetting van de meters. Om dit te voorkomen, is het misschien het beste om niet gepakt te worden op de dag van de uitzetting, maar anders zijn er manieren om de meters te manipuleren of te omzeilen, informeer je, het is niet zo ingewikkeld !

Je hebt alles geprobeerd en niets werkt, er komt geen stroom het huis binnen. Misschien is de stroom onderbroken in de kast net onder de meter. Je kunt deze openen en de verbinding weer herstellen, maar wees voorzichtig, als je daar een elektrische schok krijgt, is dat serieus. Waarschijnlijk is de stroom in de straat onderbroken in de distributiekast voor de verschillende huizen. Daar kun je waarschijnlijk niets aan doen, tenzij je iemand kent die bij het elektriciteitsbedrijf werkt en het voor je in orde wil maken. Anders kun je op de dag dat je een elektricien de distributiekast in de straat ziet werken, altijd proberen haar een mooie blik toe te werpen en een verhaal te verzinnen zodat ze de stroom weer voor je aanzet. Veel succes !

Maar er zijn ook andere mogelijkheden om elektriciteit in je huis te krijgen. De oude methode is om je aan te sluiten op een elektriciteitspaal, maar dat vereist wat kennis en je zult je installatie goed moeten verbergen. En dit betekent dat je alleen stroom hebt vanaf het moment dat de openbare verlichting aan gaat, dat wil zeggen alleen 's avonds tot de

ochtend. Je kunt ook een generator gebruiken, maar dan is het waarschijnlijk beter om geen buren dichtbij te hebben... En dan moet je van het geluid van de motor houden die constant draait... Anders blijft er niet veel anders over dan elektriciteitscontracten af te sluiten bij een leverancier.

–Water

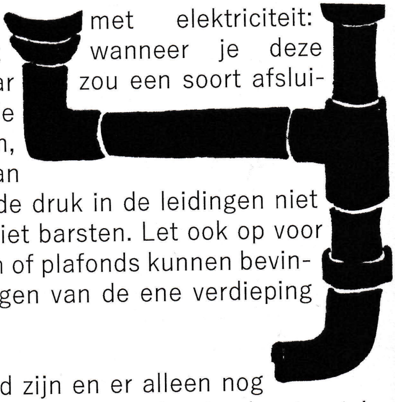

Voor water werkt het een beetje zoals met elektriciteit: als er geen water uit de kraan komt wanneer je deze opent, moet je naar de kelder gaan. Daar zou een soort afsluiter met een watermeter moeten zitten. Je kunt deze simpelweg weer openzetten, maar denk eraan om minstens één kraan in het huis open te laten staan zodat de druk in de leidingen niet te hoog wordt en oude, broze buizen niet barsten. Let ook op voor onzichtbare lekken die zich in de muren of plafonds kunnen bevinden, vooral op plekken waar de leidingen van de ene verdieping naar de andere lopen.

Als de meter en de afsluiter verwijderd zijn en er alleen nog de leiding van de straat overblijft (en het water dus in de straat is afgesloten), kun je een extra leiding aansluiten, bij voorkeur een flexibele slang, om de verbinding te maken. Als het niet werkt door de afsluiter in de kelder open te zetten, dan is het water waarschijnlijk in de straat afgesloten. Die afsluiter zit dan op het trottoir voor je huis, onder een klein gietijzeren vierkant plaatje met een rond dekseltje. Er bestaan verschillende soorten afsluiters, die op verschillende dieptes in de grond zitten. Soms kun je ze openen met een simpele ratelsleutel en een verlengstuk. Kijk in elk geval onder dat kleine plaatje en meet de maat van het vierkante stuk van de afsluiter. Er bestaan ook speciale sleutels om die dingen open te draaien. Vraag eens rond of iemand er een heeft, en anders — wanneer arbeiders op straat aan het werk zijn — laten ze die sleutels soms even slingeren...en hopla. Als je leidingen echt in een te slechte staat zijn en zodra je de afsluiter in de kelder opent het water op alle verdiepingen begint te stromen, dan kun je altijd één of meerdere kranen installeren net achter de afsluiter, en het water in het huis verdelen met een systeem van tuinslangen. Dat werkt!

Het is koud ! Tja, warm water is toch wel fijn, zeker in de winter om af te wassen of als je douches of zelfs een bad in je huis hebt. Wie zei daar luxe-squat? In sommige huizen is er een elektrische boiler geïnstalleerd. Als dat het geval is, moet je die opnieuw aansluiten en kijken of het water erdoorheen stroomt. Afhankelijk van de grootte van het huis hebben die dingen een capaciteit van ongeveer 20 tot 150 liter. De eerste keer duurt het even voor het water warm is, maar eens hij draait werkt het goed. Misschien moet je hem wel ontkalken. Als je er geen hebt, kun je er misschien elders een vinden.

Toen we in onze kraakpand aankwamen, waren er geen water- en elektriciteitscircuits functioneel. Een professionele vriend installeerde ons twee stopcontacten, een sanitair en een gootsteen voor het begin, maar de knuppel was 3 verdiepingen en moest plaats bieden aan maximaal 20 personen, dus we moeten al het andere installeren! Ik die echt niets wist van het werk, ik heb veel geleerd en ben nu veel autonomer.
Wat ik geweldig vond in het overdragen van kennis over specifieke, essentiële en gevaarlijke dingen, is deze methode : de persoon laat je zien hoe je het moet doen op specifieke voorbeelden (elektrisch paneel, installatie van stopcontacten en schakelaars, sanitairverbindingen, ketelcontrole en radiatorafvoer, enz., enz.) en inventariseert alle dingen om te doen. Dan doen mensen die het niet wisten de instals (en jij manipuleert het en dus leer je veel meer dan kijken). Ten slotte komen mensen met kennis controleren of anderen niets doms hebben gedaan. En het is goed dat er elektriciteit is in elke kamer, vol toiletten, douches en vooral veel meer mensen die weten hoe ze moeten doen, de operatie begrijpen en veel autonomer zijn in het onderhouden en kleine reparaties !

Ook in dit huis hadden we een niet-gemengde vloer zonder mecs cis hèt, met evenveel werk daar te doen, waardoor mensen die minder geneigd zijn eraan te werken, en dit in een leuker en welwillend (zonder de opmerkingen van de ongeduldige mascus-professionals). Dit heeft ons er zelfs toe gebracht om werk te organiseren zonder een mix voor bouwplaatsen...

3. DE BEZETTING

–Gas

Er zijn mensen die vinden dat je nooit aan gasinstallaties moet zitten in oude huizen, om te voorkomen dat alles ontploft. En dan zijn er anderen die juist wél vinden dat alles moet ontploffen, maar die ook weten dat je gas kunt gebruiken in huis zonder meteen de boel in de lucht te jagen. Hier zijn enkele tips om voorzichtig te werk te gaan als je met gas wilt werken — het blijft namelijk best gevaarlijk.

Waarom ? Gasverwarming, gasboilers en een gasfornuis zijn, als je op aardgas bent aangesloten, toch echt een stuk aangenamer dan het gezeik met gasflessen en elektrische verwarming die je hele elektrische installatie kan laten springen of doorbranden.

Net als bij de rest begint het allemaal in de kelder. Daar moet ergens een afsluiter zitten die, als je hem opent, het gas door de leidingen van het huis laat stromen. Als er gasleidingen vanuit de kelder vertrekken, volg ze dan door het huis om te zien of ze aan elk uiteinde afgesloten zijn met een dop of kraan. Daarna kun je voorzichtig proberen de afsluiter in de kelder open te draaien, terwijl je goed oplet of de gasmeter begint te draaien. Als die blijft doordraaien nadat de leidingen gevuld zijn en je alles in huis dicht hebt gedraaid, dan is er waarschijnlijk ergens een lek. Draai de afsluiter meteen weer dicht en controleer het hele circuit op mogelijke zwakke plekken. Het is beter dit met meerdere mensen te doen: iemand in de kelder die af en toe de afsluiter opent, en de rest op de verdiepingen om te luisteren of ze iets horen of om gaslucht op te merken. Als er ergens een lek is, kun je dat deel van de leiding verwijderen en er een speciale dop op zetten. Maar pas op, pas op, pas op — doe dit met meerdere mensen en wees extra alert !

Als je de afsluiter opent en de meter draait niet (of slechts een beetje om de leidingen te vullen — wat betekent dat de meter werkt), noteer dan de stand terwijl alles in huis afgesloten is. Controleer vervolgens na bijvoorbeeld een uur, zes uur en dan een hele dag: als de stand hetzelfde blijft, zit je goed. Als het een héél klein beetje verandert, kan dat nog oké zijn — dat wijst op een mini-lek dat voorlopig geen gevaar vormt, maar dat wel groter kan worden na verloop van tijd. Controleer dan vooral de aansluitingen van de verwarmingen en boilers, evenals de leidingen die

met een dop afgesloten zijn. Vervang die eventueel met nieuwe, goed sluitende onderdelen. Doe daarna de hele controleprocedure opnieuw en dat elke keer dat je aan het circuit hebt gewerkt of een nieuw apparaat hebt aangesloten. Voor de aansluitingen is het verstandig iemand erbij te halen die er een beetje verstand van heeft.
Tot slot een laatste tip: zet altijd de gasverwarming uit wanneer je van huis gaat of 's nachts wanneer je slaapt.

Opmerking: wat betreft werklui die komen om de water-, gas- of elektriciteitsmeters op te nemen: het is verstandig om hen niet binnen te laten. Zij hoeven niet te weten dat het huis bewoond is. Als ze bijvoorbeeld langskomen om de watermeter op te nemen en je doet alsof er niemand is, laten ze meestal gewoon een briefje achter waarin staat dat ze, als ze niks horen, het vorige jaar als referentie zullen nemen voor het nieuwe verbruik. Natuurlijk, als je de kosten betaalt is dat anders — maar als je dan toch een huis kraakt, dan kunnen we net zo goed ook de energie kraken!

3.3 Relaties met onze omgeving

– De eigenaar

De eigenaar contacteren ? Sommige mensen besluiten om de eigenaar op de hoogte te brengen dat hun gebouw bezet wordt. Dat kan om twee redenen gebeuren :

- Door hem meteen een identiteit (echt of vals) te geven, weet hij wie er in het pand zit. Als hij een uitzettingsprocedure via de rechtbank wil starten (zie hoofdstuk IV. De kraak en de wet), moet dat dan tegen personen gebeuren (een zogenaamde tegensprekelijke procedure) en niet tegen onbekenden (eenzijdige procedure), wat meestal meer tijd kost. Maar let op: dit garandeert niet dat de eigenaar niet alsnog probeert om de snellere, eenzijdige procedure te gebruiken.
- De eigenaar contacteren kan ook strategisch zijn: je kiest zelf wanneer hij langskomt en kan zorgen dat er dan veel mensen in huis zijn om krachtig te reageren. Als hij de bezetting snel opmerkt, voorkom je dat hij onaangekondigd voor de deur staat op een moment dat niemand thuis is. Een andere optie is om hem juist niet te informeren, in de hoop dat

hij pas veel later merkt dat het huis bezet is – wat je extra tijd oplevert.

De eigenaar staat aan de deur. Willen jullie met hem praten ? Wat voelen jullie je klaar om te zeggen ? Willen jullie een voorstel doen, of liever niets ? Wil je je echte naam geven, een valse, of helemaal geen naam ? Op welke basis willen jullie proberen om te blijven ? Elk van die keuzes heeft voor- en nadelen en hangt af van tal van factoren - alleen jullie kunnen dat inschatten.

Niets is zeker over hoe lang jullie kunnen blijven in een gebouw, en je kunt nooit voorspellen hoe de eigenaar gaat reageren op een bepaalde aanpak. Wat vooral belangrijk is, is om uit te gaan van jullie eigen behoeften, wensen en plannen als bewoners, en op basis daarvan te kiezen wat het beste lijkt.

Bijvoorbeeld: je identiteit geven kan betekenen dat je rekeningen ontvangt, boetes, gerechtelijke procedures... Het kan ook een soort extra verantwoordelijkheid leggen bij degene die haar of zijn naam heeft gegeven, wat interne spanningen kan veroorzaken over wat je publiek en politiek wel of niet wilt dragen.

Een valse naam gebruiken daarentegen laat alle opties open. Maar dat is moeilijker, geeft onzekerheid en maakt de kans op een snelle uitzetting groter, wat jullie plannen kan dwarsbomen.
Net als bij de politie, kun je er ook voor kiezen om de eigenaar gewoon af te schepen, niet met hem te praten, of simpelweg te zeggen dat je hier woont. Je kunt hem dan laten weten dat hij een gerechtelijke procedure moet starten als hij je eruit wil krijgen.

Kraken is een gok: je probeert dingen, soms lukt het, soms faalt het, je maakt keuzes en herbekijkt ze telkens

opnieuw. Er zijn geen universele waarheden over hoe je met eigenaars moet omgaan. Het hangt af van de mensen die het huis gaan bewonen of er dingen willen organiseren.

Maar houd er wél rekening mee dat de manier waarop jij met de eigenaar omgaat, gevolgen kan hebben voor andere mensen of groepen die nu of later ook een pand willen kraken.

Wij willen geen eigenaar, geen enkele!

« Met de vrienden besloten we vanaf het begin van de bezetting van de plek om de eigenaar te contacteren om hem onze aanwezigheid aan te kondigen. We maken deze keuze omdat we willen weten wanneer de confrontatie met de eigenaar zal plaatsvinden. We willen geen eindeloze ondergrondse situatie, we willen onze energie rantsoeneren (parallel aan dit verhaal dreigen we uit een ander huis gezet te worden waar we twee maanden hebben gewoond). Om deze redenen besloten we dit moment in gang te zetten.
Het was een uitdaging om de contactgegevens van de eigenaar te vinden! We hebben de stapel post in de brievenbus doorzocht, elk beetje informatie op de Belgische staatscourant opgezocht... uiteindelijk vonden we de mail van de eigenaar, gekrabbeld op een gescheurd papiertje, in de ingang van het huis !
Die ochtend, een week nadat we ons in het gebouw hadden geïnstalleerd, mobiliseren we een twintigtal vrienden, binnen en rondom het huis, voor het geval het slecht afloopt.
Op dat moment sturen we de mail; iets van: « Hoi, het zijn wij, we zitten in jullie huis, we zijn aardig en we gaan hier blijven wonen en leuke dingen doen in het gebouw, willen jullie afspreken om hierover te praten? »
Vijf minuten later krijgen we een antwoord zoals « Ik begrijp uw mail niet » met als handtekening het telefoonnummer van de eigenaar. We bellen meteen. Hij is helemaal in de war: hij begrijpt het principe echt niet, hij zegt dingen als : « Oh nee, dit moet een vergissing zijn, jullie kunnen niet bij mij zijn, jullie hebben de sleutels niet »

en wij: « Ja, ja, we zijn echt bij u » en dan halen we de inhoud van onze mail met overtuiging aan.
Het telefoontje eindigt met « Oh maar ik heb nu niet veel tijd, ik bel jullie snel terug om een afspraak te maken om hierover te praten, dank je wel, tot ziens » van de eigenaar.
Daarna zakt de druk ineens weg, we denken dat het geweldig is en delen het nieuws met de vrienden die ons steunden, die langzaam weer vertrokken.

En dan, zo'n 20 minuten nadat het telefoontje was gepleegd, horen we zware klappen tegen de garagedeur. We steken ons hoofd door het raam. Er is een man die met een hamer (?) de deurkruk aan het proberen kapot te slaan. Het is de eigenaar!!! We schreeuwen naar hem om zich rustig te houden, maar hij is woedend! Meteen gaan twee van ons via een andere deur de straat op, die door een derde wordt vastgeschroefd en gebarricadeerd achter hen. Het is onmogelijk om de man kalm te krijgen, hij is echt razend, hij dreigt zelfs met de hamer op een van ons te slaan! We bellen de vrienden die al weg waren, gelukkig komen ze snel terug. Uiteindelijk, wanneer hij omringd wordt door een vijftiental vrienden die hem blijven vertellen om zich rustig te houden en dat hij ons niet zomaar eruit kan gooien, kalmeert hij, na ongeveer tien minuten, en komt weer tot zijn zinnen. Hij stapt in zijn auto en dreigt ons te zullen laten uitzetten met hulp als we er over 10 dagen nog zijn. Het is nu meer dan 3 jaar geleden en we wonen er nog steeds, hihihi ^^ »

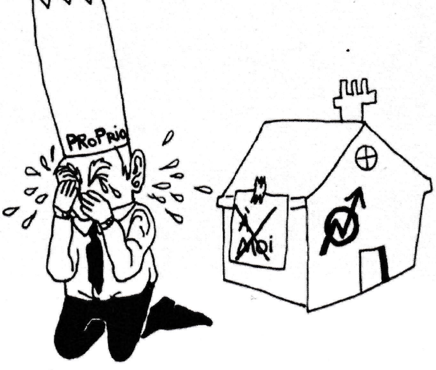

– De flikken

Pas net aangekomen of al goed gesetteld, de politie kan altijd komen aankloppen. Het is dus goed om op die mogelijkheid voorbereid te zijn. We hebben het eerder gehad over barricades om ze fysiek buiten te houden, maar woorden kunnen ook een belangrijke rol spelen – als aanvulling op de barricades. Het beste is om tegen hen te praten van op het eerste verdiep, of om iemand buiten te hebben staan!

Een paar belangrijke dingen: vaak komt de politie vooral om informatie te verzamelen over de krakers: Wie zijn ze (gezin, kinderen, jongeren…)? Met hoeveel zijn ze ? Wat zijn hun bedoelingen ? In welke staat is het gebouw ? Ze willen dus vaak binnenkomen, en meestal nemen ze het slecht op als je dat weigert.

Normaal gezien – of "wettelijk" – hebben de flikken geen recht om binnen te gaan, behalve bij een uitzetting of een huiszoeking. Maar in beide gevallen moeten ze een officieel document bij zich hebben : een huiszoekingsbevel of een uitzettingsbevel.

Kleine tip: om te vermijden dat je te veel info prijsgeeft, laat hen vooral praten en probeer hun vragen niet voor te zijn. Blijf vaag en onduidelijk : elk antwoord van jouw kant leidt gegarandeerd tot nieuwe vragen. Zeg ook nooit dat jij de inbraak hebt gepleegd ! Dat is het vervelendste element dat juridisch tegen je gebruikt kan worden bij een kraak. Behalve in geval van "heterdaad" is dat namelijk moeilijk te bewijzen voor een rechter.

Ook hier geldt: er zijn evenveel mogelijkheden als situaties. Het is goed dat bewoners onder elkaar bespreken hoe ze de omgang met het uniform voorstellen. Zich voorbereiden en het eens worden over eèn paar dingen helpt om paniek te vermijden als je effectief met hen wordt geconfronteerd.

Het voorkomt ook dat je – uit stress – domme dingen zegt die je beter had kunnen laten. Wat hierboven staat is niet dé waarheid, maar gewoon gedeelde ervaring. Ieder doet ermee wat hij of zij wil.

3. DE BEZETTING

Als de politie op de deur klopt, zijn er dus verschillende mogelijkheden :

- Deur opendoen en hen eten aanbieden (maar daar gaan we het hier niet over hebben...)
- Ze **observeren** zonder geluid te maken of gezien te worden. Een kijkgaatje in de deur kan heel handig zijn; let op met lichten die aan staan, blaffende honden, enz. Hopelijk gaan ze gewoon weer weg zonder al te veel aandringen.
- **Doen alsof** er niemand thuis is. Een bewuste keuze om géén samenwerking aan te gaan. Of er mensen in het huis zitten, gaat hen niet aan. De klusjes in huis verdienen meer aandacht dan die clowns in uniform. Houd ze wel in de gaten om verrassingen te vermijden.
- **Ze afwimpelen.** De barricades lijken stevig genoeg om hen buiten te houden (of er is een ontsnappingsmogelijkheid via de daken voor noodgevallen) en het voelt goed om eens ongefilterd je gedacht te zeggen... Dat kan echt deugd doen ! Het is altijd fijn om een spandoek uit te rollen pal voor hun neus.

-**Met hen praten.** Dit kan als de poging tot onzichtbaarheid mislukt is. Belangrijkste advies: vermijd koste wat kost direct contact. Spreek van een raam op een hogere verdieping, achter een hekwerk of vanachter een gesloten deur als je liever niet gezien wordt. Ze haten dit soort afstandelijk contact en zullen proberen je naar buiten te lokken "om rustig te praten". Laat je niet vangen door hun schijnbare vriendelijkheid of zogezegd redelijke woorden (dit geldt eigenlijk in alle situaties met de politie...). Vaak eindigt de persoon die toch naar buiten gaat met een identiteitscontrole, als de flikken de open deur niet gewoon gebruiken om naar binnen te glippen...

-Proberen de **situatie te kalmeren**
Je kan proberen te weten te komen waarom ze er zijn. Je kan hen een leugen vertellen over een akkoord met de eigenaar, een valse naam opgeven, of gewoon toegeven dat je hier

woont en dat de deur openstond toen je binnenkwam. Probeer te vermijden dat de agenten er een persoonlijke machtskwestie van maken om je eruit te krijgen. Rustig blijven praten kan soms helpen om de spanning te verlagen.

Als ze toch proberen om binnen te dringen, kun je het gebeuren altijd filmen. Dat kan hen soms wat afschrikken (het heeft al gewerkt, maar zekerheid is er nooit...).

– De buurt

Afhankelijk van de plannen die jullie samen hebben gemaakt, zal het contact met de buren en andere, meer of minder onbekende mensen niet altijd op dezelfde manier verlopen. Rechtstreeks contact zoeken met de buurt en zeggen dat je een kraakpand hebt geopend, kan een eerste stap zijn als je van plan bent om een plek te creëren voor activiteiten, om de buurt uit te nodigen, collectieve maaltijden te organiseren, enzovoort.

Als je eerder de bedoeling hebt om discreet te blijven, bijvoorbeeld omdat het gewoon een woonplek moet zijn, is het misschien beter om eerst wat af te wachten en de buren op de gang of in de straat tegen te komen, om dan aan te voelen wat er eventueel gedeeld kan worden.
Volgens onze ervaringen variëren de reacties van buren op een kraakpand van sympathiek tot ondersteunend, maar soms ook tot samenwerking met de politie. Hoe dan ook: zonder contact met de buren is het moeilijk in te schatten wie vijandig zal zijn en wie sympathie zal tonen.
Daarom kan het goed zijn om je aanwezigheid in de dagen na de bezetting aan te kondigen, als je merkt dat er twijfel of angst is tegenover jullie. Soms merken buren gewoon op dat het pand nu bewoond is, en beginnen zich vragen te stellen. Alles hangt af van de context : Als het huis al heel lang leeg staat, is de kans groot dat ze nieuwsgierig zijn.
Bij een stille bezetting in een anonieme wijk is het zelfs mogelijk dat ze het niet eens merken. Je kan gewoon beginnen met iets als : "Hallo, wij zijn nieuwe buren en wonen nu in dit huis." Zonder meteen iets te zeggen over het kraken. Als het goed aanvoelt, kun je ook gewoon zeggen dat het een kraakpand is. Je kan een klein briefje op de deur hangen of een briefje in de brievenbus van de buren steken.

3.4 Tijdelijke plekken, duurzame praktijken

Een kraakpand – of het nu drie weken of drie jaar duurt – zal altijd tijdelijk zijn. Tja... Als je ergens intrekt, weet je dat er op een dag ook weer een moment komt om te vertrekken. Maar binnen die tijdelijke plekken ontstaan allerlei praktijken die wél duurzaam zijn, en die tenminste niet kunnen worden uitgezet !
Ze worden van kraakpand tot kraakpand doorgegeven, veranderen, verbeteren en passen zich aan naargelang de plek en het collectief. Hier een aantal die ons zijn bijgebleven, omdat ze het dagelijks leven omver kunnen gooien, oude reflexen kunnen afbreken en de solidariteit versterken !

– Zelfbeheer
Er is geen enkele reden waarom beslissingen over het kraakpand enkel door een paar mensen zouden worden genomen. Geen reden om anderen iets op te leggen, om mensen taken te laten doen tegen hun zin of zonder uitleg. Kortom: geen bazen. Het gaat om zelfbeheer ! Zelfbeheer betekent: wat iedereen aangaat, wordt ook door iedereen beheerd. Het is proberen de machtsverhoudingen tussen ons af te breken. Het is opnieuw leren om je betrokken, legitiem en nuttig te voelen binnen wat gemeenschappelijk is. Concreet gebeurt dat op allerlei manieren, maar een paar basistools zijn bijvoorbeeld :

– momenten creëren voor open gesprek en gezamenlijke beslissingen
– verantwoordelijkheden en taken laten roteren
– info met iedereen delen
– rekening houden met vertaling voor wie een andere taal spreekt
– niet alleen op informele manier organiseren, zeker als het collectief groot is.

Perfect zelfbeheer bestaat niet – het is altijd rommelig, vol meningsverschillen, spanningen en twijfels. Zeker omdat we vaak niet allemaal evenveel tijd of energie kunnen steken in het leven in het pand. Het vraagt veel wil en tijd om opnieuw samen te leren functioneren. Het is een vorm van zorg en aandacht voor wat er te doen is, die telkens opnieuw moet worden uitgevonden, in gesprek en met elkaar.
Zie ook de brochure “L’autogestion c’est pas de la tarte.”

– Weg met expertise

Kraken biedt de kans om een plek vorm te geven zonder dat je er alles van moet weten. Zonder dat je een expert moet zijn. Met wat we weten en hebben, kunnen we vaak al veel realiseren. Klussen, loodgieterij, elektriciteit, sloten maken, een concert organiseren, juridische zelfverdediging voorbereiden, een eethoek inrichten, muren schilderen, een kantine openen, een minibibliotheek starten of een weggeefplek opzetten. Perfect zal het nooit zijn – en dat hoeft ook niet. Het leeft !
Samen dingen doen is ook een kans om te leren én kennis door te geven. Dat kan op allerlei leuke manieren: een kleine workshop organiseren voor wie geïnteresseerd is, vaardigheden delen zonder je op te stellen als een betweterige leraar, mensen laten proberen ook als ze onzeker zijn, en niet automatisch kijken naar wie "bekwaam" lijkt. Want de verdeling van kennis hangt vaak samen met je gender, afkomst of sociale klasse... Dus als je ergens goed in bent, deel het met anderen ! Zo voorkom je dat sommige mensen onmisbaar of afhankelijk worden in het huis.

– Intersquat

Geïsoleerd zijn betekent niet dat je alleen bent. Aarzel dus niet om contact te zoeken met andere krakers in je buurt, stad of regio ! Zo kun je ervaringen delen en solidariteit opbouwen tegenover de politie, eigenaars, deurwaarders, projectontwikkelaars, politici en andere klootzakken die het ons moeilijk maken.
In sommige steden bestaat er al een intersquat-netwerk, maar als dat er niet is, kun je er gewoon zelf een beginnen. Dat begint vaak met een communicatiemiddel (telefoon, Signal, Telegram...) om info door te geven over nieuwe bezettingen, dreigende uitzettingen of andere noden. Regelmatige ontmoetingen zijn een kans om ervaringen uit te wisselen, elkaar praktisch te helpen (onderdak, opslagruimte, emotionele of juridische steun), en vooral om samen plannen te smeden ! En het geeft kracht en vreugde om te weten dat je niet alleen bent.

– Buiten de economie

Geld.... altijd een moeilijk onderwerp, vaak een bron van conflict. We merken dat het beter is om daar niet omheen te draaien. Want in een squat lopen de gezamenlijke kosten soms snel op (klussen, water en stroom, juridische kosten,...) en geldproblemen loeren vaak om de hoek.

3. DE BEZETTING

Veel groepen werken met een vrije bijdrage-pot. Zo kun je geld verzamelen volgens de situatie van ieder individu, en anticiperen op collectieve of persoonlijke problemen. En anders: organiseren we gewoon een benefiet-avond!

Na een zeer slechte ervaring in een collectief met betrekking tot geld, lijkt het mij vanzelfsprekend dat we echt voorzichtig moeten zijn met transparantie over onze inkomsten/hulpbronnen/situaties. En dat geldkwesties echte gesprekken verdienen die verder gaan dan alleen praktische zaken. Want we hadden een huis geopend met enkele vriendinnen, we wisten dat sommige mensen in de groep veel bevoorrechter waren dan anderen (sommigen waren zonder papieren en sliepen in een metrostation als ze geen onderdak hadden, terwijl anderen onderzoekers aan de universiteit waren en een goed salaris hadden). We wisten van deze verschillen, we hadden geprobeerd erover te praten en afspraken te maken.

Maar het bleek dat zodra de zaken moeilijker werden en de uitzetting werd aangekondigd, de twee mensen die het meeste geld hadden vertrokken en ons alleen lieten. Hun rechtvaardiging was dat «het hun grenzen te boven ging en dat ze geen tijd of energie hadden»··· Uiteraard waren onze grenzen allemaal ook ver overschreden, en voor anderen zelfs meer dan voor hen. Het was gewoon dat zij de mogelijkheid hadden om naar hun grenzen te luisteren, in tegenstelling tot de anderen, en ze besloten naar hun eigen grenzen te luisteren, hun vrienden in de steek latend··· Zoals gezegd, geld kan echt verdeeld maken en veel pijn doen, dus het is beter eerlijk te zijn met anderen en vooral met jezelf!

– Hergebruik

Kraken betekent veel dingen hergebruiken. Eerst en vooral natuurlijk verlaten plekken – maar zeker niet alleen dat! Je wordt er.soms gek van hoeveel overschotten deze maatschappij liever kapot maakt of op slot zet, dan deelt.

We moeten voortdurend consumeren en kopen, terwijl de wereld al verzuipt in spullen – je hoeft vaak maar je hand uit te steken bij een container of bouwterrein om alles te vinden wat nodig is om comfortabel te leven.

Materialen op de werf, meubels die weggegooid worden omdat er een nagel los zit, kleren die niet meer in de mode zijn, groenten en fruit die "te lelijk" zijn... Voor wie ruimte heeft: je kunt materialen of voedsel opslaan en later gratis doorgeven. Hergebruik is voor ons een manier om minder afhankelijk te zijn van het kapitalistisch systeem – al ontsnap je er natuurlijk nooit volledig aan. Voor de dingen die je toch nodig hebt: de Brochourre zit vol tips.

– Onderdak

Een squat betekent ook onverwacht bezoek: mensen die nergens heen kunnen en slachtoffer zijn van de sociale en emotionele ellende van deze wereld. Soms willen ze één nacht slapen, soms zoeken ze echt een plek om te wonen.

Noodopvang verlenen kun je niet zomaar doen – het vraagt soms ook sociale, psychologische of administratieve opvolging. Het kan heel veel betekenen, maar is ook niet makkelijk. Daarom is het goed om op voorhand te bespreken waarom en hoe je dat wilt doen als groep.

Noodopvang is super ingewikkeld, het kan leuk zijn of niet. Hierdoor stellen we veel vragen (wie? Hoe mensen te kiezen, prioriteiten ...? Hoe creëer je een horizontaal rapport als er mensen worden gehost en inwoners zijn? Geestelijke gezondheidsproblemen (levenstrauma, psychische aandoeningen die niet collectief kunnen worden beheerd). Wat wordt voorgesteld: een bepaalde tijd? gewoon een dak? of administratieve bijstand, verplaatsingsoplossingen? in een slaapkamer of slaapzak? En al deze vragen waarmee we worden geconfronteerd, voegen veel mini-vragen en situaties toe die we niet hadden gepland en waar we niet meer weten hoe we moeten positioneren...

Kortom, soms is het echt moeilijk, maar soms is het echt geweldig en ik denk dat het echt belangrijk is dat squats noodwoningen blijven doen, omdat er steeds minder zijn. Ik denk dat het belangrijk is om off-institutionele hosting te blijven aanbieden met minder controle. Dat we moeten proberen zo duidelijk mogelijk te zijn over wat wordt voorgesteld en te zeggen dat het niet voor iedereen geschikt is, soms werkt het, soms niet en dat je sommige mensen moet laten gaan of laten gaan en dat het goed is. We hebben noodopvang gemaakt, daarna zijn we gestopt en dan beginnen we opnieuw met nieuwe formulieren, het blijft veranderen en er zijn veel dingen te verzinnen!

3. DE BEZETTING

– Zorg

Het leven in een squat kan op zichzelf al stressvol zijn. Daarbovenop draagt iedereen zijn of haar eigen verhaal, gevoeligheden en moeilijkheden. De instabiliteit, repressie, het collectieve samenleven, trauma's en verslavingen zorgen soms voor zware momenten waarin je je verloren kunt voelen.

Daarom is het goed om te weten waar je als groep en als individu toe in staat bent – en om hulp te vragen als het niet meer lukt. Want mentale gezondheid is ook een sociale kwestie die ons allemaal aangaat !

Zorg gaat niet altijd via officiële medische wegen. Er zijn veel dingen die je zelf kunt opzetten in het huis: gesprekskringen, check-ins over hoe het gaat, rustige ruimtes, fysieke activiteiten, netwerken van onderlinge steun, een lijst met veilige therapeuten...

Maar soms is de situatie te zwaar, en dan zijn er ook andere bondgenoten :

• Voor slachtoffers van seksueel geweld : **De Zorgcentra na Seksueel Geweld** voor eerste lijn, **SOS Viol** psychologische en sociale hulp.
• Voor mensen zonder papieren : **Ulysse** biedt psychologische hulp.
• Voor daklozen : **Team 107 Précarité** biedt psycho-sociale opvolging.
• Voor LGBTQIA+ personen : **Plan F** biedt psychologische begeleiding.
• Voor daders van seksueel geweld : **SEOS** is een telefonische hulplijn.
• Bij huiselijk geweld : voor slachtoffers is er het **Centrum voor Preventie van Huiselijk Geweld**, voor daders bestaat **Praxis**.
• Voor mensen in psychische nood : **Espace JV**, het **Centrum Antonin Artaud** bieden alternatieve dagopvang, **L'Autre Lieu**
• Bij acute psychische crisissen zonder ziekenhuisopname : **Ligue Bruxelloise pour la Santé Mentale.**

Zie ook de brochure "Psy psy"

Al deze ideeën kunnen een kader vormen, maar de werkelijkheid dwingt je soms om dat kader bij te sturen, in vraag te stellen, anders te begrijpen, of misschien zelfs te radicaliseren !

Een vriend maakte een bordspel op de kraakpand en we verloren toen de kraakpand door de politie werd uitgezet of als het algemene moreel 0 was. Ik denk dat als je veel in een huis woont, je echt moet neem de tijd om te leren over het leven van mensen, hoe ze het doen, wat ze doormaken, het helpt dan op collectieve momenten om reacties beter te begrijpen, conflicten te vermijden en opletten. Hier de tijd voor nemen, maar ook het organiseren van collectieve momenten, maaltijden, filmvertoningen, bouwplaatsen, huishouding, kleine lunches is super belangrijk en voor mij is dit de zorg, voor mensen en thuis.

In staat zijn om op zijn cohab te rekenen, aandacht te krijgen, lief te hebben, soms een beetje slecht te zijn, zelfverzekerd te zijn, nou dit is ook wat ons de kracht geeft om de niet erg grappige momenten onder ogen te zien die we doormaken in de kombuis.

Zorgzaamheid betekent ook dat we de tijd nemen om anderen te begrijpen, om te zien dat we het niet over dezelfde plek hebben, om rekening te houden met systemische onderdrukkingen, verschillen en paden, dingen deconstrueren, luisteren voelen bij het uiten van behoeften. Kortom, de zorg voor mij is veel tijd, het is erg belangrijk en het is super cool als er genoeg zijn !

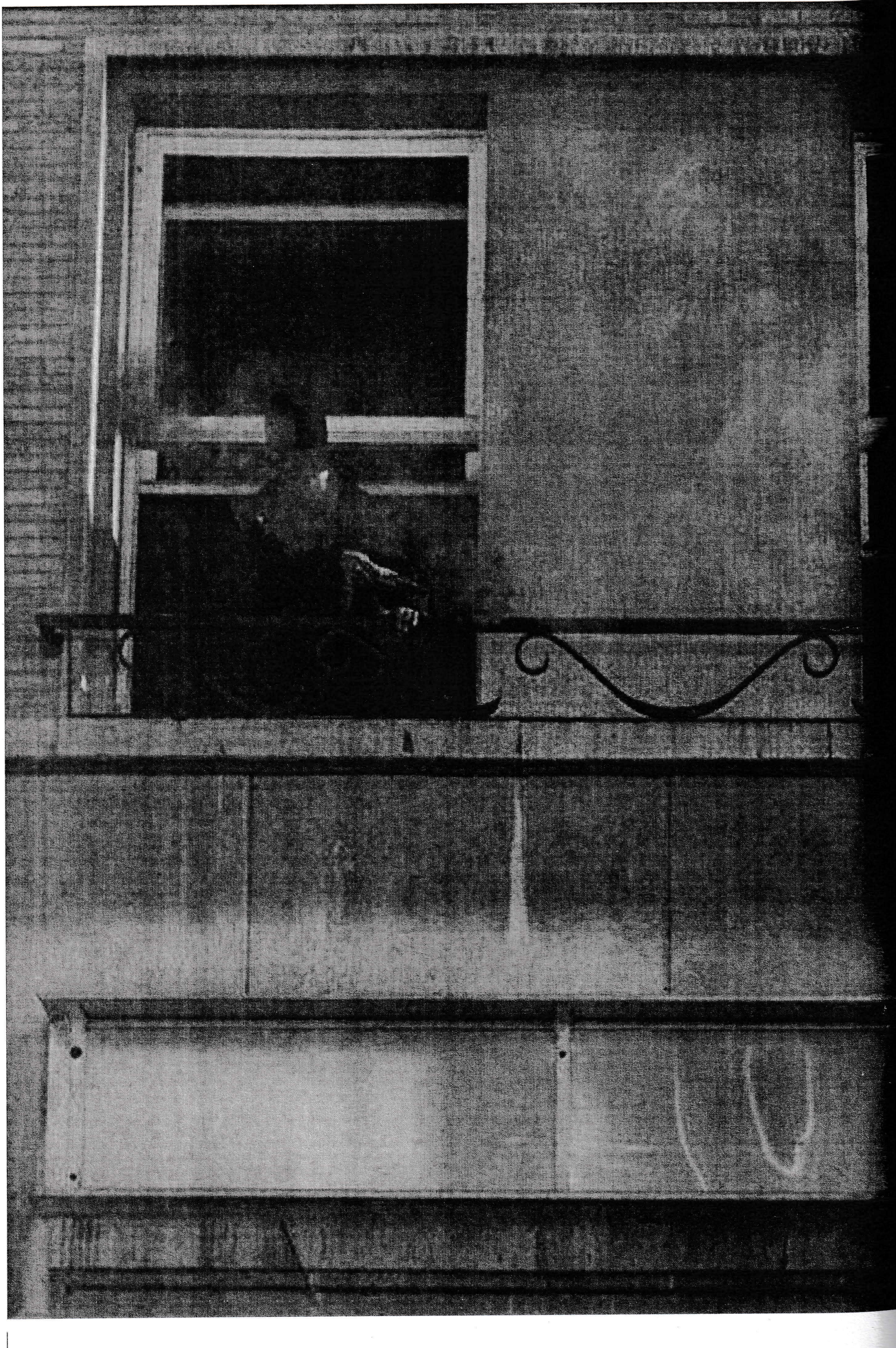

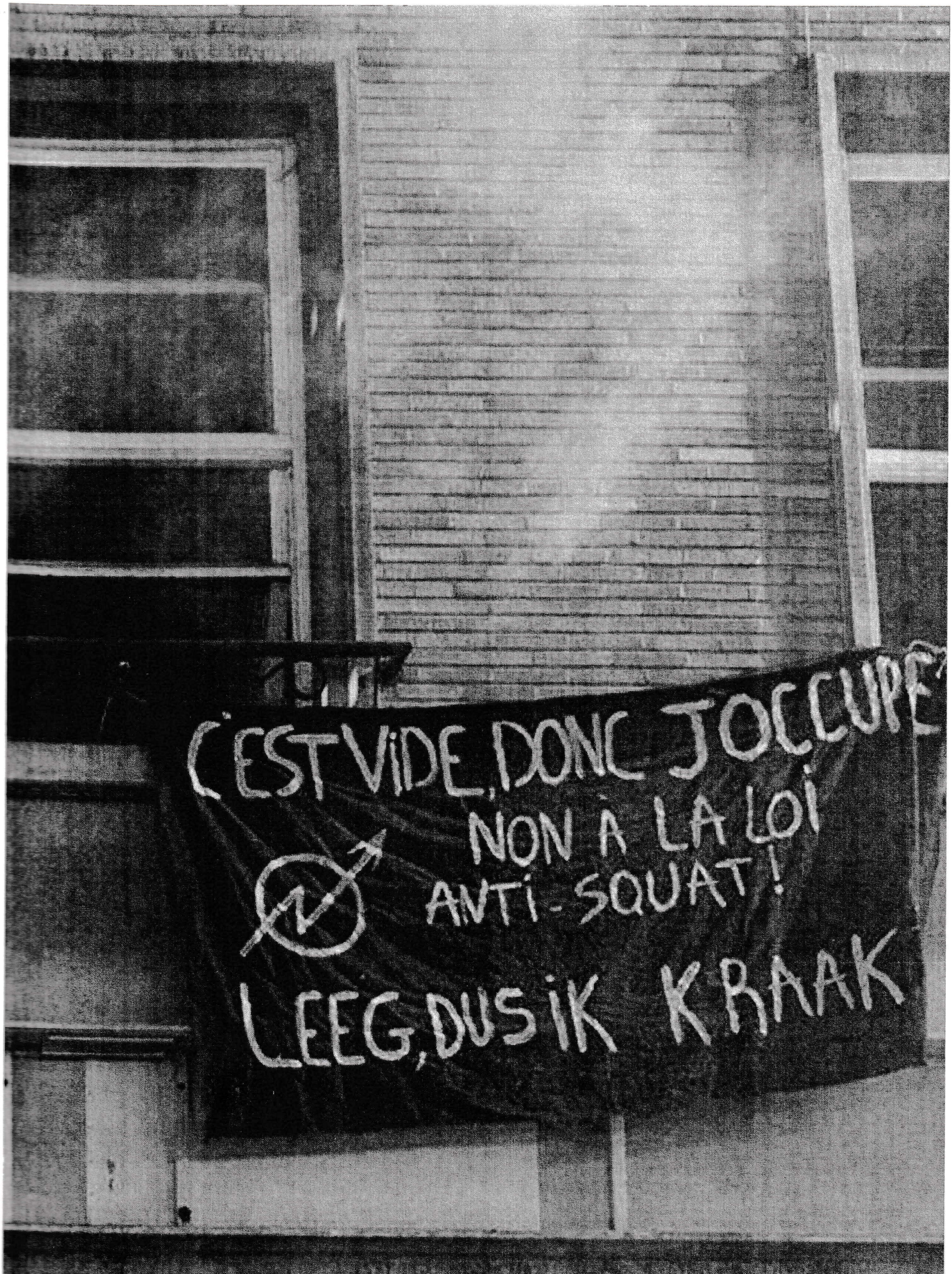
C'EST VIDE, DONC J'OCCUPE
NON A LA LOI
ANTI-SQUAT !
LEEG, DUS IK KRAAK

4. DE SQUAT EN DE WET

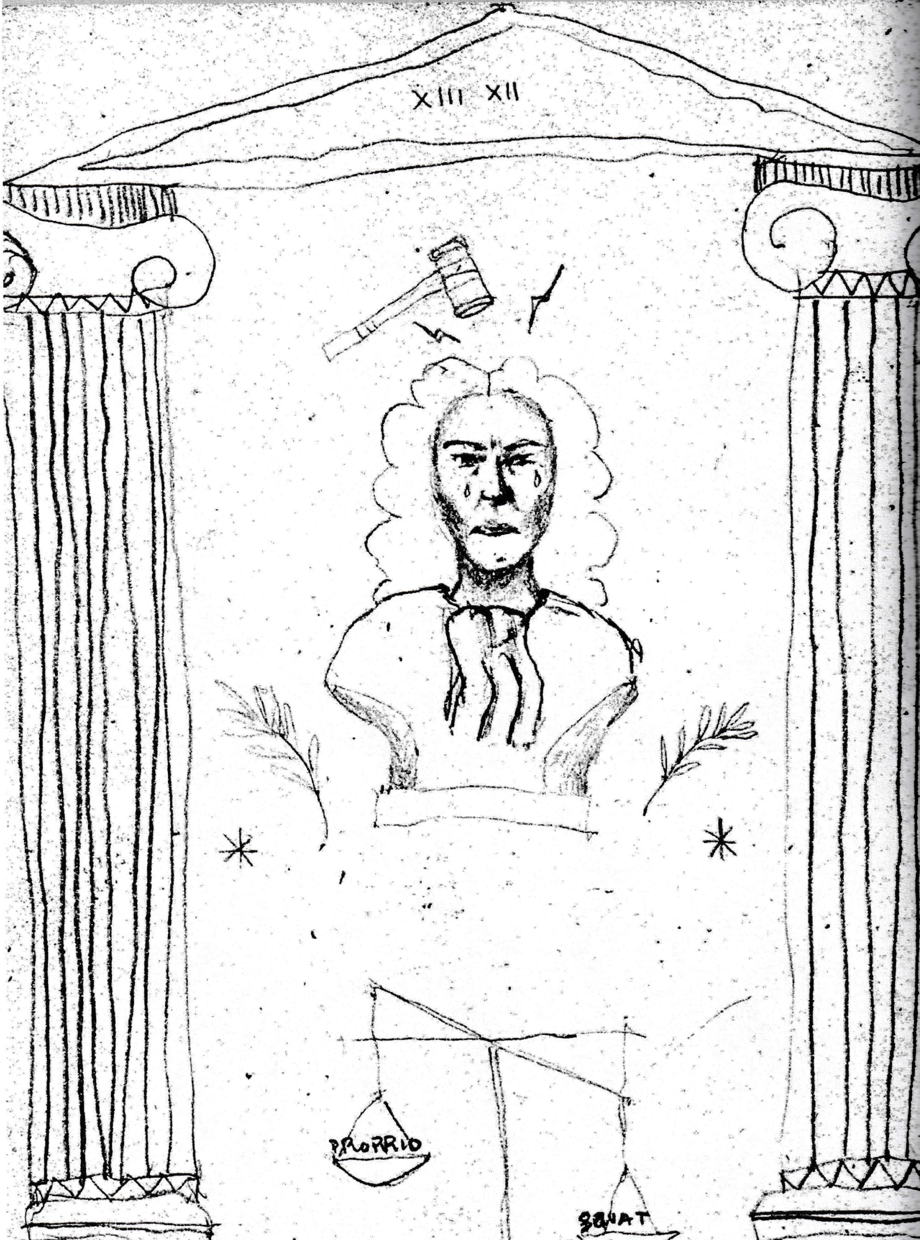

In deze wereld die we trachten in vraag te stellen, is er het recht en het gerecht waar we vaak onvermijdelijk mee geconfronteerd worden. In het gedruis van deze structuur zijn er toch enkele trucs die kunnen werken op het gebied van squatting om tijd te winnen en langer in de bezette plekken te blijven. Dit zijn op geen enkele manier waarheden, want de gerechtigheid is goed geolied in haar fundamenten om een beetje te doen wat ze wil met het recht en de wet. Soms zijn er «illegale» ontruimingen, net zoals er mensen «illegaal» de gevangenis in gaan. Maar het feit dat deze stappen een «illegaal» karakter hebben, zal onze huizen niet terugbrengen, noch onze vrienden die in de gevangenis zitten...

Het doel van dit gedeelte is om enkele hulpmiddelen te geven, om een beetje te zien hoe het werkt in het domein van gerechtelijke procedures die verband houden met squatting. De gebruikte terminologie is juridische terminologie, het zijn geen woorden die ons dierbaar zijn. De verdediging van een squat gaat trouwens niet noodzakelijk via de rechtbanken, we kunnen ook heel goed besluiten om een valse naam te geven aan de politie of de eigenaar tijdens hun bezoek en op andere dingen in te zetten om tijd te winnen. Zich verdedigen met deze middelen houdt in dat je geconfronteerd wordt met de gerechtigheid, haar bureaucratie, misschien geld moet uitgeven, een vreemde scheidingslijn creëert tussen de mensen die hun echte naam hebben gegeven en anderen, enz. We moeten ons ook herinneren dat we niet allemaal gelijk zijn voor de wet. Mensen zonder papieren of met een strafblad krijgen altijd zwaardere straffen. Dit gedeelte is dus geen uitnodiging om de wet te respecteren!

4.1 Juridische hulp

Als je niet genoeg middelen hebt om de honoraria en kosten van een advocaat te dekken, bestaan er verschillende vormen van juridische hulp (vroeger pro deo genoemd). Juridische hulp biedt de mogelijkheid om

geheel of gedeeltelijk gratis de diensten van een advocaat te krijgen, en juridische bijstand biedt toegang tot de geheel of gedeeltelijk gratis proceskosten (griffierechten, registratierechten, kosten van gerechtsdeurwaarders, notaris, expert...). Je kunt meer informatie hierover vinden op: www.avocat.be

Financiële steun kan ook worden aangevraagd bij de Marius Jacob Stichting, die een solidariteitsfonds voor squats beheert. Dit kan tot 50% van je gerechtelijke kosten dekken, met een plafond van 1000 €.

Laten we echter duidelijk zijn, het vinden van een advocaat die ons goed verdedigt, die vriendelijk is, luisterbereid is en ons steunt in de strijd die we voeren, is vaak lastig... We raden dus aan om de verdedigingsmiddelen die op hen steunen te beperken. Advocaten zijn op zich geen vijanden, maar laten we niet vergeten dat het een beroep is dat een eed aflegt om de wet en de staat te verdedigen. Een advocaat is iemand die de juridische terminologie beheerst, die legitiem is voor de rechters en waarbij we betalen voor zijn juridische vaardigheden, het is geen politieke kameraad die alles weet en ons kan redden van de uitzetting.

4.2 De anti-kraakwet

Sinds november 2017 is er in België een wet van kracht die "de illegale bezetting en het verblijf in andermans eigendom" bestraft. Deze wet, bekend als de "anti-kraakwet", heeft de praktijk van het squatterschap in het strafrecht opgenomen. Waar squatten voorheen een civiele zaak was, is het tegenwoordig een strafbaar feit...

Concreet richt de anti-kraakwet zich vooral op het versnellen van de ontruimingsprocedures van squats. Daarnaast bevat deze wet mogelijke boetes van 208 tot 1.600 € (tot 2.400 € als het huis bezet is) en gevangenisstraffen van 8 dagen tot 1 maand (tot 2 jaar als het huis bezet is). Het is behoorlijk ingrijpend, maar om een idee te geven, een eenvoudige winkeldiefstal van een stuk kaas in een winkel kan volgens de wet leiden tot 5 jaar gevangenisstraf. Aan jullie om te zeggen hoe vaak dit gebeurt.

Om de criminalisering van kraken tegen te gaan, hebben squatters en

verenigingen uit de drie regio's van het land de "Platform tegen de anti-kraakwet" opgericht. In 2019 probeerde dit platform de anti-kraakwet te annuleren door een beroep in te dienen bij het Grondwettelijk Hof. Half gewonnen, half verloren, heeft dit beroep de toepassing van de wet gebroken zonder de strafbaarheid van squatting als zodanig in te trekken... Gedurende 3 jaar bleef de anti-kraakwet bestaan zonder dat ze kon worden toegepast. Maar eind 2022 kwam er een nieuw wetsvoorstel genaamd "potpourri" (sic), dat onder andere het herstel van de anti-kraakwet beoogde. Na herziening en stemming is de wet sinds 2023 weer van toepassing. Het blijft nog afwachten of de nieuwe ontruimingsprocedures sneller zullen zijn dan voorheen, want in de praktijk lijkt de nieuwe anti-kraakwet niet zo eenvoudig toe te passen. We leggen dit verderop in het stuk uit!

« November 2017. Een demonstratie tegen de anti-kraakwet begint op de Jeu de Balle-plaats in de Marollen. De demonstratie is niet toegestaan en de politie laat dat snel merken. Zodra we de Blaesstraat in gaan, springen er agenten uit de zijstraten om ons in te sluiten...
Hun doel : de identiteit van iedereen controleren. De enige manier om uit de omsingeling te komen is je identiteitskaart aan de politie te tonen en op de foto te worden genomen. Laten we zeggen dat er niet veel mensen in de stoet zijn die erop staan gefouilleerd te worden... De agenten trekken de omsingeling strakker om de spanning op te voeren, maar plotseling opent een bewoner die door het raam keek haar deur en besluit ze meer dan vijftig mensen in haar appartement te ontvangen. Ongelooflijk, we zitten opeens in haar flat. En een andere buurman zet een speaker aan zijn raam en speelt een geweldige anti-politie playlist voor de straat! Ondertussen nemen jongeren de agenten van achteren op om zich te wreken voor de voortdurende onderdrukking van de ordehandhavers in hun buurt. De politie is gedwongen zich terug te trekken in de zijstraten. Terwijl de repressie zich uit over de beweging, verwarmt ons deze solidariteit in ons hart.
Je moet niet denken dat de anti-kraakwet zonder tegenstand is doorgegaan. Er zijn meer demonstraties en acties geweest. Het was niet genoeg, maar zoals Nederlandse kameraden zeggen: "wat niet is toegestaan is altijd mogelijk!". De strijd gaat door. »

4. DE SQUAT EN DE WET

4.3 Geen ontruiming zonder procedure !

Een belangrijk punt om te weten is dat de politie of de eigenaren niet het recht hebben, zoals we al zeiden, om de bewoners van een gebouw uit te zetten, zelfs niet als het wordt gekraakt. Zelfs zonder domicilie kan men altijd "de feitelijke situatie" inroepen, namelijk het bezetten van een gebouw (zelfs "zonder recht of titel"), wat het mogelijk maakt voor de rechter te beweren dat men daar woont. Dit wordt in het recht "de feitelijke woonplaats" genoemd, die ons beschermt en betekent dat de eigenaar juridische stappen moet ondernemen om ons uit te zetten. Dit gebeurt via strafrechtelijke en/of civiele procedures.

Wat betreft het verschil tussen strafrecht en civiel recht: het civiele recht heeft als doel conflicten in verschillende domeinen (familie, contracten, erfenissen, enz.) op te lossen wanneer mensen vinden dat hun rechten zijn geschonden. In dit geval beschouwt de wet de squatter als de schuldige partij en het "slachtoffer" als de eigenaar. De eigenaar betoogt dat hij van zijn eigendom moet kunnen genieten en dat hij schade lijdt door de "bewoners". Afhankelijk van de argumenten van de squatters (recht op huisvesting, recht op de stad, recht op opvang, ...), kan de rechter besluiten hun een meer of minder lange termijn te geven.

Het strafrecht daarentegen heeft niet als doel arbitrage, maar een repressief doel. Het is bedoeld om gedrag te bestraffen dat door de wet verboden is, door boetes en gevangenisstraffen op te leggen... Maar wat betreft squatting is dit verschil vooral symbolisch. Vervolgingen en straffen tegen squatters zijn erg zeldzaam. Zowel in civiele als strafrechtelijke procedures is het doel vooral om de bezette eigendom aan de eigenaar terug te geven.

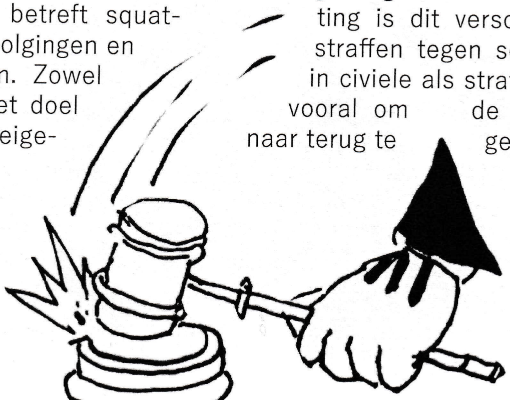

4.4 De verschillende procedures

Voordat we de juridische machine induiken, volgt hier een kort overzicht van de betrokkenen in de procedures :

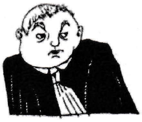

Vrederechter : een soort arbiter die conflicten in burgerlijke zaken tussen mensen beslecht. Hij werkt voor de "vrederechter", een rechtspraak die buiten het strafrecht valt. Maar wees niet in de war, deze rechter zorgt meestal gewoon voor een "vreedzame" ontruiming.

Procureur des Konings : verdediger van de belangen van de staat die werkt voor het strafrecht. Hij ontvangt de klachten van de politie en beoordeelt of ze al dan niet ontvankelijk zijn volgens de wet.

Onderzoeksrechter : rechter die belast is met het zoeken naar bewijzen en elementen van schuld wanneer een strafbaar feit is gepleegd.

Gerechtsdeurwaarder : administratieve handlanger van de justitie, belast met het officieel overbrengen van de beslissingen van de rechter en ervoor zorgen dat deze worden uitgevoerd.

– De tegenstrijdige procedure

Deze procedure was van toepassing vóór de anti-kraakwet* en kan vandaag de dag nog steeds worden gebruikt.

1. De eigenaar constateert de kraak.
2. De eigenaar **verkrijgt de identiteit van ten minste een van de squatters.** (Als je weigert of je niet kunt identificeren, is er een andere procedure van toepassing die we later zullen bespreken.)

3. Een verzoek tegen de squatters wordt ingediend bij de vrederechter door de eigenaar.

Verschillende gebeurtenissen, die dagen, weken of maanden uit elkaar liggen, zullen zich dan opvolgen :

4. Eerst komt **de zitting.** De eigenaar en de squatters worden voor de rechter opgeroepen om gehoord te worden.
5. Daarna volgt **het vonnis**, dat wil zeggen de beslissing van de rechter. Deze valt bijna altijd in het voordeel van de ontruiming. **De termijn om het bezette gebouw te verlaten is minimaal 8 dagen, maximaal 1 maand voor een gebouw dat eigendom is van een particuliere eigenaar / maximaal 6 maanden als het gebouw eigendom is van de overheid.**
6. Tenslotte komt de gerechtsdeurwaarder de beslissing van de rechter aan de squatters overbrengen. Een ontruimingsbericht wordt op de deur gehangen. Dit wordt de **"kennisgeving"** genoemd.
7. Als je de plek niet verlaat voor het verstrijken van de termijn, maakt de eigenaar een afspraak met de politie om **een gedwongen ontruiming uit te voeren.**

Bij de vrederechter kunnen er één of meerdere zittingen zijn. Hoe meer zittingen er zijn, hoe meer tijd je wint! Het doel kan dan zijn om de langst mogelijke termijn te verkrijgen voordat de ontruiming plaatsvindt, maar weet dat in de rechtspraak het eigendomsrecht vrijwel altijd prevaleert...

Hoger beroep: Het appel
Als je het niet eens bent met de beslissing van de vrederechter en je hebt aanvullende elementen die je kunt inbrengen, kun je in beroep gaan zodat de zaak door een ander, hoger gerechtshof wordt herbeoordeeld. Je gaat dan voor de rechtbank van eerste aanleg. Om in beroep te gaan, moet je een verzoek indienen binnen de termijn die in het betwiste vonnis is aangegeven. Het is beter om dit zo snel mogelijk te doen, aangezien het indienen van een beroep de ontruimingsprocedure niet altijd opschort (tenzij de rechter dit expliciet in het vonnis heeft opgenomen, wat bijna nooit gebeurt). Er is ook heel weinig kans dat het vonnis in hoger beroep wordt uitgesproken vóór de datum van de ontruiming.

Dit betekent dat je misschien in beroep wint nadat je bent uitgezet. De eigenaar zal dan een schadevergoeding moeten betalen, maar hij zal de bezette ruimte niet terug hoeven te geven. Weinig squatters besluiten dus om in beroep te gaan.

Hoger beroep : De dagvaarding in kort geding

Als je van mening bent dat de termijn die de rechter heeft gegeven voor de ontruiming te kort en onterecht is (bijv. de eigenaar wil het gebouw renoveren maar heeft nog geen bouwvergunning), kun je een dagvaarding in kort geding indienen bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die bevoegd is om te beslissen over de uitvoering van de vonnissen. In dit geval vraag je de rechtbank niet om in te gaan op de zaak zelf, maar om te oordelen over de uitvoering van de beslissing van de vrederechter. Dit maakt het mogelijk om de vorm van de beslissing aan te vechten, niet de inhoud. De voorzitter, dat wil zeggen de onderzoeksrechter, moet dan een afweging maken tussen de belangen van de eigenaar voor een onmiddellijke ontruiming en de belangen van de squatters voor een langere termijn.

– De strafprocedure

Belangrijk punt: de anti-kraakwet gaat uit van een misdrijf op klacht. Het is dus absoluut noodzakelijk dat twee elementen aanwezig zijn om deze toe te passen :

• Dat het de eigenaar is die de klacht indient. Zonder hem kan de politie niets doen. De politie kan hem natuurlijk wel onder druk zetten en motiveren om de klacht in te dienen, maar alleen de eigenaar kan de procedure starten.
• De echte identiteit van ten minste één van de bewoners om de klacht in te dienen.

1. De squat wordt vastgesteld door de eigenaar.
2. **De eigenaar verkrijgt de identiteit van ten minste één van de squatters.**
3. De eigenaar dient een **klacht** in bij de politie tegen de squatters. Deze wordt direct doorgestuurd naar de procureur des konings.
4. De procureur neemt contact op met de onderzoeksrechter om de

ontruiming van de bewoners te verzoeken. De onderzoeksrechter moet onafhankelijk zijn, maar in werkelijkheid werken hij en de procureur meestal samen...

5. **De onderzoeksrechter heeft dan 72 uur om zich uit te spreken over de rechtmatigheid van de ontruiming.** In deze tijd moet hij normaal gesproken een **verhoor** van de squatters uitvoeren (anders zou hij niet onpartijdig zijn). We kunnen altijd het recht op huisvesting en het recht op opvang inroepen en verdedigen dat het gebouw leeg was en/of geen project had.

6. Als de beslissing van de onderzoeksrechter positief is, voert de procureur des konings het ontruimingsbevel uit.

7. Maximaal 8 dagen later wordt de ontruiming via de politie aan de squatters meegedeeld en op de deur affiché.

8. **We hebben dan 8 dagen** om de locatie te verlaten voordat we gedwongen worden uitgezet.

Hoger beroep : verzoek bij de vrederechter

Let op, binnen de 8 dagen na de kennisgeving kunnen we beroep aantekenen tegen het ontruimingsbevel. Dit beroep is opschortend, wat betekent dat de ontruiming niet kan plaatsvinden zolang de zaak niet opnieuw is beoordeeld! Met de nieuwe anti-kraakwet lijkt alles dus sneller te gaan, maar als de bewoners zich kunnen verdedigen, wordt de procedure zo lang dat het zelfs langer kan duren dan de oude procedure! Helaas bestaat er al een snellere, efficiëntere en eenvoudigere procedure om uit te zetten: de eenzijdige procedure.

-De eenzijdige procedure

1. De eigenaar constateert de squat.

2. **Ofwel weigeren de squatters hun identiteit te geven, ofwel doet de eigenaar alsof hij deze niet kan verkrijgen.**

3. De eigenaar start dan een **ontruimingsprocedure** bij de vrederechter, maar dit keer **tegen X**, dat wil zeggen tegen een persoon van wie hij de identiteit niet kent. De rechtbank moet onderzoeken of de eigenaar alles heeft gedaan om de identiteit van de bewoners te verkrijgen, maar dit is bijna nooit het geval.

4. Enkele dagen of weken later vindt **de zitting plaats, maar zonder de aanwezigheid van de squatters.** Zij hebben dus geen mogelijkheid om

5. De rechter neemt dan zijn beslissing zonder de squatters gehoord te hebben en beveelt **de onmiddellijke ontruiming.**
6. De gerechtsdeurwaarder communiceert het ontruimingsbevel aan de squatters, die niet op de hoogte waren van de procedure. Ze krijgen een zeer **korte termijn** (minimaal 5 dagen) om de locatie te verlaten voordat ze door de politie gedwongen worden uitgezet...

Hoger beroep : Derde tegenspraak

Derde tegenspraak stelt een persoon in staat om de rechter te verzoeken opnieuw over een zaak te oordelen, wanneer deze persoon niet vertegenwoordigd kon zijn in de rechtbank, terwijl zij direct betrokken was. Het moet dan bewezen worden dat de voorwaarden voor de eenzijdige procedure niet vervuld waren. Bijvoorbeeld door te bewijzen dat de eigenaar de identiteit van de bewoners had kunnen weten. Het vonnis van de rechter zal dan moeten worden geannuleerd en de zaak opnieuw beoordeeld. Maar let op, de derde tegenspraak is niet altijd opschortend. Als de rechter heeft besloten zijn vonnis "uitvoerbaar bij voorraad" te maken, kan de ontruiming ondanks het beroep door gaan...

Om te proberen de eenzijdige procedure te vermijden, kun je een naam en telefoonnummer op de bel en de brievenbus van het bezette gebouw zetten. In feite toon je een identiteit aan de eigenaar. We raden aan foto's van dit alles te maken en alle sporen van mogelijke communicatie met de eigenaar te bewaren.

Een andere gemakkelijke stap is om regelmatig contact op te nemen met de griffie van de vrederechter (het secretariaat van de rechtbank) om te vragen of er een procedure is gestart om uit te zetten. Dit helpt om een onaangename verrassing te voorkomen ! Je zult de naam van de eigenaar moeten geven en uitleggen dat je op het adres woont. Houd er echter rekening mee dat griffiers niet altijd de informatie verstrekken, hoewel ze dit zouden moeten doen !

Een andere oplossing is om je in de squat te laten registreren. Wettelijk gezien moeten de gemeente en de politie de inschrijving accepteren, zelfs zonder huurcontract en zelfs als het pand onbewoonbaar

is. Maar in werkelijkheid is het vaak ingewikkelder... Het is ook mogelijk dat ze simpelweg niet weten dat het een squat is!
Anders kun je een gerechtsdeurwaarder vragen om de feitelijke bewoning vast te stellen, maar deze stap is duur (ongeveer 300 euro). Het document dat wordt afgegeven heeft normaal gesproken veel bewijswaarde voor de rechtbanken. We hebben het nooit geprobeerd, maar volgens anderen werkt dit goed. De domiciliëring of vaststelling door een gerechtsdeurwaarder roept echter dezelfde problemen op, zoals eerder besproken, als het geven van een echte naam... Dit zijn ook stappen die de toepassing van de anti-kraakwet mogelijk maken.

– De administratieve ontruiming

Je hebt het misschien opgemerkt, alle ontruimingsprocedures die we tot nu toe hebben besproken, verlopen via de beslissing van een rechter. Maar let op, er is een uitzondering: het besluit van onbewoonbaarheid. Wanneer een eigenaar of de autoriteiten een squat willen ontruimen, gebeurt het dat ze de onbewoonbaarheid van het gebouw of de risico's die de bezetting met zich meebrengt voor de "openbare veiligheid" gebruiken als reden. Architecten en ingenieurs van de gemeente, of de brandweer, moeten dan een rapport opstellen waarin het gebouw als onbewoonbaar wordt verklaard. De burgemeester neemt vervolgens een gemeentelijk besluit van onbewoonbaarheid, samen met een ontruimingsbevel. Het komt voor dat een besluit wordt genomen zonder dat de autoriteiten zelfs maar de locatie hebben bekeken. In ieder geval is de ontruiming vrijwel onmiddellijk. Maar maak je geen zorgen, als ze mensen op straat zetten, doen ze dat om hen te beschermen tegen slechte huisvesting !

Hoger beroep: annulering en schorsing bij de Raad van State

Een beroep tegen de beslissing van de burgemeester kan worden ingediend bij de Raad van State. De Raad oordeelt dan over de wettigheid van het besluit van onbewoonbaarheid (passende motivatie, enz.), maar de indiening van het beroep tegen de annulering schorst de ontruiming niet op. Daarom moet er ook een verzoek om tijdelijke schorsing worden ingediend, in afwachting van een herbeoordeling van de beslissing. Het juridische doolhof en de onzekerheid van deze procedures demotiveren vaak, maar sommige vrienden hebben hun ontruiming al op deze manier geannuleerd!

UITZETTINGSPROCEDURES - KRAAKPAND

EIGENAAR WIL KRAKERS UITZETTEN

- **WETTELIJKE PROCEDURES**
- **ILLEGALE ONTRUIMING** (ZONDER UITZETTINGBEVEL)

WETTELIJKE PROCEDURES

KENT IDENTIEIT VAN DE KRAKERS

STRAFRECHTELIJKE PROCEDURE (ANTIKRAAKWET): INDIENING VAN EEN KLACHT BIJ DE POLITIE TEGEN DE KRAKERS

↓

PROCUREUR DES KONINGS ⇄ **ONDERZOEKSRECHTER:** HEEFT **72H** OM DE KRAKERS OP TE ROEPEN EN ZICH TE UITEN OP DE GEGRONDHEID VAN DE UITZETTING

↓

ALS DE RECHTER VOOR DE UITZETTING IS : **BETEKENIS BINNEN DE 8 DAGEN POLITIE**

↓

UITZETTINGSTERMIJN: **8 DAGEN** VERVOLGING BIJ HET PARKET MOGELIJK

↓

MOGELIJK BEROEP : BINNEN DE 8 DAGEN **VREDEGERECHT** (ALTIJD OPSCHORTEND)

CIVIELE PROCEDURE: CONTRADICTORISCH VERZOEKSCHRIFT AAN HET VREDEGERECHT TEGEN DE GEÏNDENTIFICEERDE KRAKERS

↓

GEHOOR: AANWEZIGHEID VAN DE KRAKERS

↓

VONNIS: UITZETTINGSTERMIJN: **8 DAGEN TOT - 1 MAAND (PRIVÉ) - 6 MAANDEN (OVERHEID)**

↓

BETEKENIS: UITZETTINGBEVEL **DEURWAARDER**

↓

MOGELIJK BEROEP: RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG (NIET ALTIJD OPSCHORTEND)

KENT IDENTITEIT VAN DE KRAKERS NIET OF DOET ALSOF HIJ ZE NIET KENT

↓

CIVIELE PROCEDURE: UNILATERAAL VERZOEKSCHRIFT AAN HET VREDEGERECHT TEGEN X

↓

GEHOOR: ZONDER DE AANWEZIGHEID VAN DE KRAKERS

↓

VONNIS: KORT UITZETTINGSTERMIJN : **MIN. 5 DAGEN**

↓

BETEKENIS: UITZETTINGBEVEL **DEURWAARDER**

↓

MOGELIJK BEROEP: VREDEGERECHT **"DERDENVERZET"** (NIET ALTIJD OPSCHORTEND)

MOTIEF VAN ONBEWOONBAARHEID EN/OF RISICO'S VOOR DE OPENBARE VEILIGHEID

↓

ADMINISTRATIEVE UITZETTINGSPROCEDURE: GEMEENTEBESLUIT

↓

NEGATIEF VEILIGHEIDSVERSLAG VAN EEN ARCHITECT / INGENIEUR VAN DE GEMEENTE OF VAN DE BRANDWEER

↓

BESLISSING TO ONBEWOONBAAR-VERKLARING EN UITZETTINGBEVEL (QUASI ONMIDDELIJK) VAN DE BURGEMEESTER

↓

BETEKENIS: UITZETTINGBEVEL **POLITIE**

↓

MOGELIJK BEROEP: TOT VERNIETIGING EN TOT SCHORSING AAN DE **RAAD VAN STATE** (NIET ALTIJD OPSCHORTEND)

Opgelet ! Een illegale uitzetting kan op elk moment plaatsvinden, ondanks geïnitieerde wettelijke procedures. Ook kunnen verschillende procedures gecombineerd worden voor eenzelfde uitzetting.

CENTRE
Leur MONDE
S'EFFONDRE
Des toits

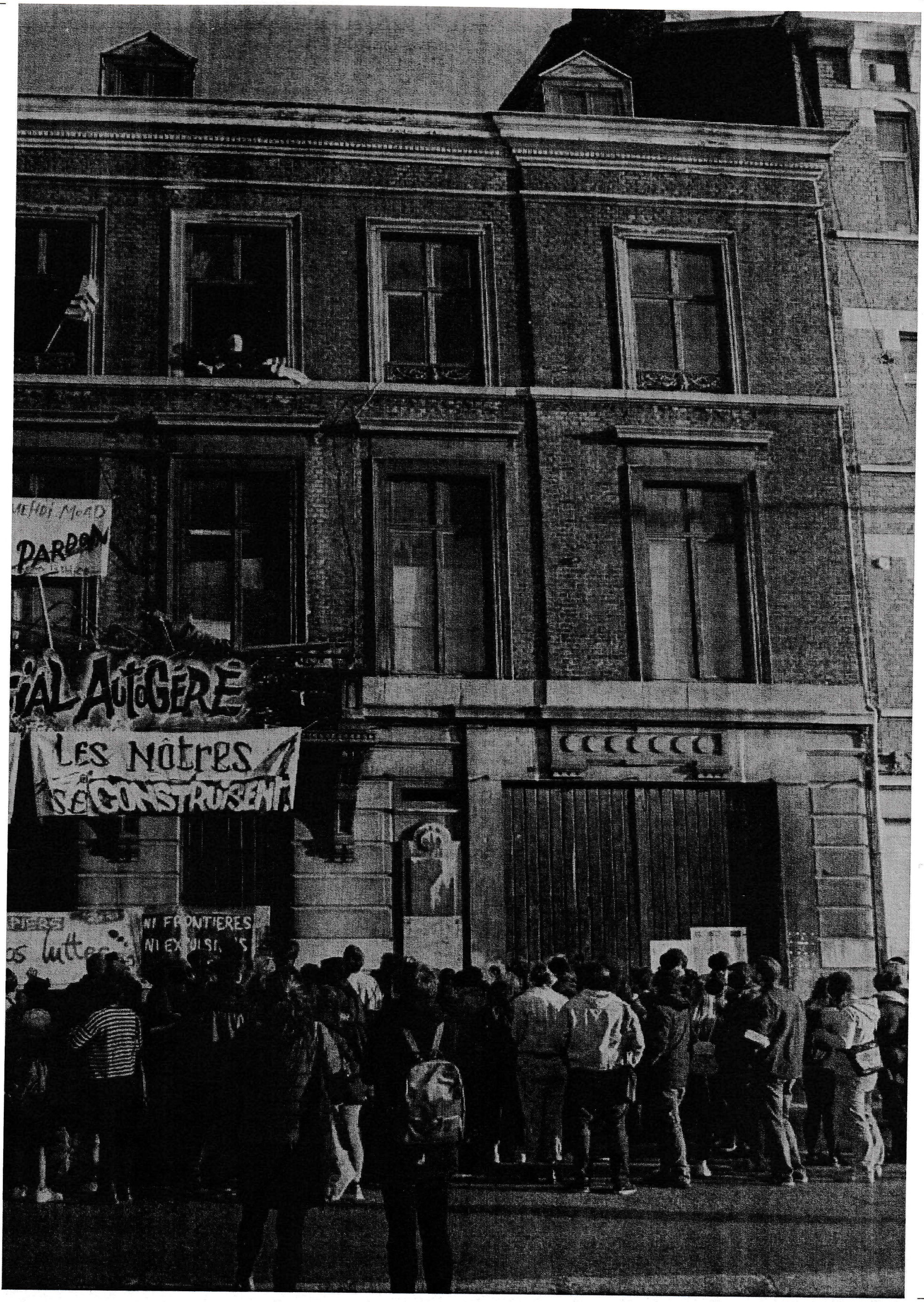
PARDON
AUTOGÉRÉ
LES NÔTRES SE CONSTRUISENT
NI FRONTIÈRES

5. LEGALISEREN?

De « tijdelijke bezettingsovereenkomst » is een soort contract dat wordt ondertekend tussen de bewoners (al dan niet vertegenwoordigd door een vereniging) en de eigenaar (privé of openbaar), waarin de voorwaarden voor het gebruik van een leeg gebouw (doel, duur, kosten, ...) op papier worden vastgelegd.
Sommigen beschouwen het als het vergif dat het hart van de kraakbeweging verwoest, anderen zien het als de Heilige Graal van de bezetting. Hier gaan we dus praten over legalisering. We herinneren ons echter dat squatten in de eerste plaats een praktijk is die buiten contracten om wordt beoefend! Sommige squats verbergen zich voor de eigenaren, andere hebben een mondelinge overeenkomst met hen, weer andere weigeren elk compromis.
Het kan dus vreemd lijken om over de overeenkomst in deze brochure te spreken, maar aangezien deze steeds vaker wordt gebruikt door collectieven en het mogelijk maakt dat sommige plekken blijven bestaan, willen we er toch over praten. Kritisch, omdat het een instrument is dat indruist tegen het huurrecht, dat bedoeld is om onze huurders te beschermen, en omdat het een verdeling creëert tussen de «goede» en «slechte» squatters.

5.1 Een beetje geschiedenis

Hoewel squatten in België al lange tijd bestaat, is het ondertekenen van bezettingsovereenkomsten redelijk recent. Door praktische noodzaak of uit subversieve idealen, ging de bezetting van lege gebouwen vroeger zelden via de juridische weg. Onder de bekendste squats uit die tijd herinneren we ons de squatteuses van de Chasse Royale, het collectief Sans Nom en de Fondation Pied de Biche in Brussel, of de Jonruelle bezettingen in Luik en het Dak in Antwerpen.
Het is pas in de jaren 90 dat de bezettingsovereenkomst in Brussel opkwam. Het waren vooral artistieke plekken, zonder politieke dimensie, die besloten om met eigenaren te onderhandelen, zelfs vóór de bezetting. Maar de squatters die toegang tot huisvesting voor iedereen eisten en de directe aanval op privébezit voerden, namen toe. De beweging groeide!
In de jaren 2000 verscherpte de repressie en besloten sommige politiek actieve squatters zich te verenigen in een vzw om ook legalisatie te eisen.

5. LEGALISEREN ?

De vzw Woningen123Logements, opgericht rond de voormalige squats van het Hôtel Tagawa en de 123 rue Royale, was daarin pionier.
Langzaam openden de deuren naar institutionalisering en de beweging raakte verdeeld; anarchisten, sans-papiers, daklozen en arme mensen werden vaak niet erkend als gesprekspartners door de eigenaren. In Vlaanderen en Wallonië bleef het gebruik van overeenkomsten vrijwel onbestaande. In sommige steden stelden squatters zelfs de leus in om elke overeenkomst te weigeren!
Het is in deze context dat de staat de anti-kraakwet in 2017 invoerde en een nieuwe golf van legalisaties oplegde. Ondertussen werden oproepen tot « tijdelijke bezetting » zelfs opgenomen door de openbare macht in grote stedelijke projecten om op slinkse wijze ongewilde en gentrificerende projecten door te voeren. Privébedrijven creëerden ook een leegtemarkt door eigenaren te betalen voor het «beheer» en «bewaken» van leegstaande ruimtes, en huurden deze ruimtes later uit om nog meer winst te maken. Kortom, de leegte werd bevolkt door een menigte van vzw's, « tijdelijke bezetting »-agentschappen en anti-kraak bedrijven die het spel van de ontwikkelaars meespeelden.

Dit is de ommekeer die we bekritiseren. Misschien is er een erkenning van de openbare macht om leegstand te bestrijden, maar tegen welke prijs? De macht heeft een praktijk overgenomen die haar ontsnapte, zoals ze zo vaak doet.

5.2 Voordelen en nadelen

\+ De duur, voorwaarden en kosten van de bezetting zijn duidelijker, wat zorgt voor een beetje stabiliteit in vergelijking met de tijdelijke onzekerheid van squats.
\+ De mogelijkheid om een plek op lange termijn op te bouwen, een woonplek, activiteiten, banden met de buurt...
\- We verbinden ons via een contract met onze vijand.
\- De onderhandeling over een overeenkomst vereist dat we ons aantrekkelijk maken voor de eigenaar. De eigenaar heeft belangen die hij wil beschermen en gaat liever om met groepen waarvan de sociologie duidelijk is: een meerderheid van witte, gediplomeerde mensen die Frans

spreken en persoonlijke relaties of banden met eigenaren en politici hebben.

- Hoe meer sommigen zich afscheiden van de radicalere strijd en de meer kwetsbaren (die zelden via de wettelijke weg gaan), hoe sterker de staat de laatste groepen kan raken.
- De ondertekening van de overeenkomst vereist de identificatie van de bewoners of hun vertegenwoordiging door een vzw.
- We worden « verantwoordelijk » tegenover de eigenaar. We moeten ervoor zorgen dat we de regels, normen en verplichtingen naleven. Dit betekent soms grote uitgaven (betalen van kosten, het voldoen aan normen, enz.).
- Aangezien de overeenkomst niet onder het klassieke huurrecht valt, gebruiken sommige eigenaren het als een soort onderhuur waarmee ze onbewoonbare gebouwen legaal kunnen verhuren: geen behoefte meer om woningen aan de normen te voldoen, geen reparaties meer nodig (de bewoners kunnen dat zelf doen), geen probleem meer over de duur van het contract (de eigenaar kan het op elk moment beëindigen)...
- De versuffing. Met comfort wordt de beweging in slaap gewiegd en verzet zich minder wanneer de ontruiming komt. Ja, het is vaak veel moeilijker om te verzetten wanneer we een «ondertekend akkoord» hebben.

5.3 Boven het legal en het illegale

In onze ogen kan de overeenkomst verschillende betekenissen en belangen hebben, afhankelijk van wie en wat het stabiliseert. Het kan bijvoorbeeld zinvol zijn om te legaliseren als dit stabiliteit biedt aan kwetsbare mensen die zelden deze mogelijkheid hebben, of als politieke en sociale projecten zo op lange termijn kunnen blijven bestaan. Er zijn contexten die de wens of behoefte aan juridische erkenning doen opkomen. Of het nu gaat om de behoefte aan verankering, de uitputtende verdediging van een plek buiten de wet, of de onmogelijkheid om te herstellen na een ontruiming. In soms gevaarlijke omstandigheden kan het onderhandelen over een overeenkomst met de eigenaar tijdelijk veiligheid bieden.

5. LEGALISEREN ?

Toch hebben onze daden en bezettingspraktijken gevolgen voor andere bezette plekken en voor de manier waarop de autoriteiten de leegstand "beheren". Hoewel het onderhandelen over een overeenkomst een stap kan zijn om een bezetting langer te laten duren, is wat voor ons belangrijker is wat er in de plek zelf gebeurt en gecreëerd wordt. Vandaag de dag is de situatie in België nog niet zoals in andere landen, bijvoorbeeld in Duitsland, waar verschillende golven van legalisatie de kraakbeweging hebben vernietigd en waar elke poging tot opening onmiddellijk wordt ontruimd... Maar de aanval op de praktijk van het squatten is wel degelijk gaande.

Houd dit in gedachten en vergeet niet dat er veel andere middelen zijn die parallel of aanvullend kunnen worden gebruikt naast onderhandelingen om een plek te behouden! Van barricades, banden met de buurt en solidariteit, tot druk op de eigenaren of het saboteren van hun vervelende projecten!

En vergeet nooit dat door een plek te openen en met geweld in te nemen, je een machtsverhouding creëert tegenover de eigenaar. Je herwint een ruimte zonder toestemming! Laat ze dus begrijpen dat jij degene bent die zo vriendelijk is om te willen onderhandelen en probeer je eigen voorwaarden in eventuele onderhandelingen vast te stellen. Of er nu een overeenkomst is of niet, het is aan jou om dat te beslissen.

Wat zeker is, is dat we niet in een betere wereld komen zonder inbraak!

« Jarenlang stond een enorm tehuis, eigendom van de sociale dienst van de Staat (het CPAS), leeg in het centrum van Brussel. Collectieven van mensen zonder papieren hadden talloze verzoeken ingediend om dit pand, dat perfect geschikt was voor woningbouw, te betrekken, maar kregen nooit antwoord. Na vijf jaar leegstand besloten we, midden in de campagne voor Solidarity Requisitions, het gebouw te openen samen met de Voix des Sans-Papiers!
Een menigte stormde het gebouw binnen, er werden spandoeken en barricades geplaatst. Er waren veel mensen voor de deur, maar de politie arriveerde onmiddellijk en de burgemeester en het CPAS gaven opdracht om uit te zetten. We probeerden te verzetten, maar tevergeefs. De agenten kwamen naar binnen. Er volgde een kat-en-muisspel in de gangen van het gebouw. Sommigen slaagden erin zich te verstoppen in een naburige tuin, maar 38 mensen werden gearresteerd.

Enkele tijd na de uitzetting, lanceerde het CPAS een oproep voor een "geconventioneerde bezetting" van het tehuis. De oproep verbood elke vorm van huisvesting en het CPAS weigerde elke onderhandeling met de Voix des Sans-Papiers. Een leegstand-startup won uiteindelijk de oproep. Vandaag de dag vinden we er ateliers voor kunstenaars, ondernemers die ruimte tekort komen en een café, allemaal met een huurprijs per vierkante meter.

Niet dezelfde middelen, niet dezelfde doelen. De strijd voor leegstaand Brussel gaat door... »

5. LEGALISEREN ?

« Een vriend zegt dat hij een mooi huis heeft gevonden. Het huis staat al twee weken leeg, we gaan erheen !
Het is een drukke straat, maar rond vier uur 's nachts is er altijd minder verkeer. We breken het cilinderslot open, maar het gaat niet open... We zijn slim, er was een cilindrisch slot iets hoger. Het is uitgesteld. Tweed poging. Het was echt een mooi huis! We hebben het materiaal voor het cilinderslot, we vallen aan, we breken het open, maar het gaat nog steeds niet open... Het lijkt alsof de ingang gebarricadeerd is. Hé, er is een kelderraam. Derde poging. Het was echt een heel mooi huis! We gaan door het kelderraam, maar verdorie... De kelderdeur is ook gebarricadeerd. Maar, houten kozijn, houten deur, een balk achter de deur. We hebben een idee !
Vierde poging. Het was echt een heel heel mooi huis! We gaan weer via het kelderraam. Deze keer zijn we gewapend met twee koevoet en een zaag! Terwijl een van ons een opening maakt, zaagt de ander de barricade door. Het werkt!!! We zijn binnen! Het is echt een heel heel mooi huis ! Voor de voordeur stuiten we op twee ramen, het was goed gebarricadeerd... We vervangen het slot, het is goed, we hebben de sleutels ! Tot morgen, mooi huis. Na persoonlijke verhalen gaan we er twee dagen later pas weer heen. Fuck, het is weer gebarricadeerd! Een buurman spreekt ons aan en zegt dat de eigenaar ons wil ontmoeten. Hij geeft ons zijn nummer. We bellen de eigenaar en een afspraak wordt binnen twee dagen voor het huis geregeld. Het verhaal is verdacht, maar goed, we kregen vriendelijk de sleutel van dit huis. Ons alibi is een beetje vreemd, maar goed. We wachten voor het huis, de eigenaar arriveert... Met twee politieauto's, we worden meegenomen. Hij is ervan overtuigd dat we de sleutel van zijn super slot bij hem in Braine l'Alleud hebben gestolen... We houden ons alibi vast, we gaan naar het politiebureau... Maar het was echt een heel heel heel mooi huis. Eindelijk bevrijd van het politiebureau, vragen we aan de eigenaar: "Dus, maken we deze conventie ?" Een beetje brutaal, zou je zeggen, maar hij accepteert ! Het was de eerste keer dat we in een conventie woonden en het was best comfortabel om ons veilig te voelen. We begrepen echter goed dat het niet meer te maken had met een kraakpand. Er zijn mensen die tekenen, een opgelegde structuur, een contract om te respecteren.

Toch heeft het huis veel mensen onderdak geboden gedurende twee jaar, vrienden van een nabijgelegen uitgezet kraakpand verwelkomd, en een dak geboden aan mensen zonder papieren. De conventie was echter expliciet: alleen de mensen die hadden getekend mochten er wonen... De stress was dus merkbaar elke keer dat we een ontmoeting met de eigenaar hadden. Bovendien waren we beperkt in onze politieke activiteiten. Borden werden van de gevel gehaald na bedreigingen van de politie en de eigenaar... En de mensen die de conventie hadden ondertekend werden de meest gestresste van het stel, omdat zij het risico liepen op juridische problemen...

Hier is een voorbeeld van veel anderen die ons vertellen dat conventies prima zijn, het is goedkoper dan huren en biedt een zekere veiligheid, MAAR, het is GEEN kraakpand. Het kraakpand is een strijd, de conventie een regeling, een compromis, vaak met veel privileges.»

« 3 maanden. 3 maanden zoeken naar een nieuw huis. 3 maanden voor onze uitzetting. 3 maanden om een nieuw collectief te leren kennen. 3 maanden opgeslokt. 3 maanden om ons vast te hechten.
We hebben dagen en nachten doorgebracht om de stad in alle richtingen af te zoeken naar een gebouw om samen in te trekken. Het doel: een kraakpand openen! Niets hield ons tegen; miljonairs, alarmen, dubbele missies, vermoeidheid, uitzettingen,... Er was altijd iemand om zich weer op te richten en de anderen mee te slepen. We waren gehecht ondanks de angst, we lachten ook goed. En toen de scheur, cric crac croc...
Plots kwam de kans om te voldoen aan de behoefte van meerdere eigenaren die via een gemeente op zoek waren naar "serieuze mensen" om een gebouw te conveniëren, waarvan mensen net waren uitgezet. Dit doodde onze gezamenlijke strijd. Uiteindelijk was het misschien niet zo'n duidelijk doel en waren de prioriteiten heel anders...
2 weken. 2 weken voor de uitzetting had ik nog maar één maatje. De staat en haar bourgeois elite hadden de kracht om ons te verdelen. Laten we hen laten zien dat we de kracht hebben om samen te blijven! Alle deuren kunnen openen als we onze energieën samen bundelen, omdat we dat kunnen geven en dat vergeten we te vaak! Omdat het te veel pijn doet om voor de zoveelste keer in ons leven te accepteren onszelf te verkopen en ons voor te stellen de mensen met minder middelen achter te laten, leve de wilde bezettingen! »

SANS PAPIERS
AVEC LES

HOTEL
EVICT THE RICH
ALL LANDLORDS
ARE TARGETS

VERDER GAAN

Hier zijn enkele brochures om meer te leren ! De meeste kunnen worden gedownload van infokiosks.net :

-Pourquoi squattons-nous donc ?
-Toutes les portes s'ouvrent
-Les secrets du crochetage
-Petit manuel d'électricité DIY
-Le piratage de l'élec
-Chronique du pied de biche : quelques éclats de vie par effraction
-Squatter c'est lutter
-Interface ou Intersquat
-L'autogestion c'est pas de la tarte

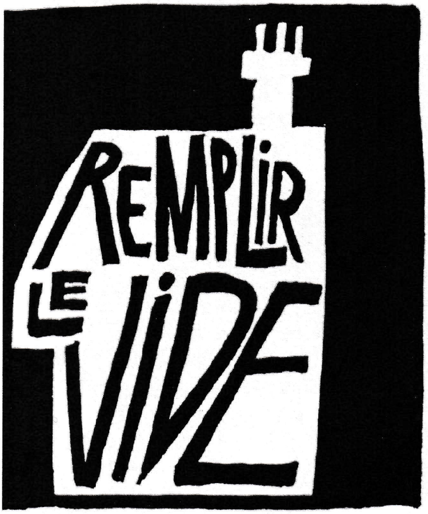

En dan enkele plaatsen of groepen die kunnen helpen :

Squat permanentie :
https://squ.at/r/8fdh
remplir_levide@riseup.net

Anti-uitzetting front :
www.stopexpulsions.be
0465.46.47.01

Marius Jacob Foundation :
fundationmariusjacob.org
contact@fondationmariusjacob.org
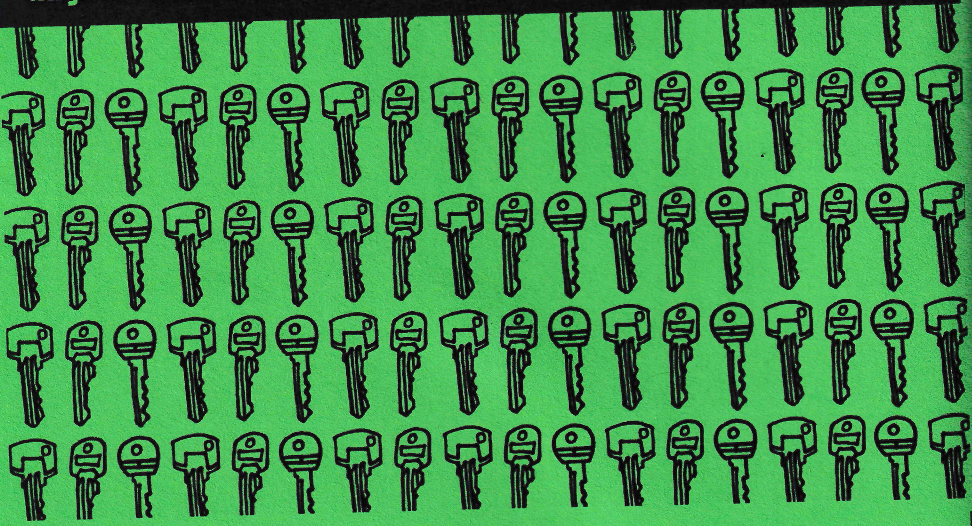
Een leeg gebouw kraken ? Ja ! Maar hoe en waar te beginnen? Door een rondreis tussen tips en verhalen is deze kleine praktische gids bedoeld als gereedschapskist voor het aanvallen van de leegte! Omdat kraken een noodzaak is als je niet het geld of de juiste papieren hebt om te blijven. Omdat, meer dan een ploeg, de kraakpand ook een ruimtetijd kan zijn om de strijd te versterken. Dromen, verstoren, overtreden en ondermijnen. Om mensen te ontmoeten met wie ze zich kunnen voorstellen en andere relaties kunnen onderhouden. Proberen het gewicht van normen kwijt te raken en complicaties te creëren om deze wereld op te blazen !